

30/5/57

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 4. } టెన్న్ పట్టణము 1917 సం॥ ఏప్రిల్ నెల 5 వ తేది గురువారము } No. 4
సంపుటము. ౪. } పింగళ నామ సంవత్సర చైత్ర మాస శుద్ధ చతుర్థి ౧౪. } పంచిక ౪

నోటీసు.

కొత్తగా రయిసుమిల్కు కట్టబోవువారికి
మంచి తరుణము.

సెకండుహాండు ప్లాప్లిఫర్, అలజ్జాండరు
యాంగు స్టీము యింజన్ అమ్మకమునకు
సిగ్గుముగ నున్నది.

18 అం॥ సిలండరు స్టోకు 36 అం॥ 25
గట్టముల పవరు పై వీలు 10 అడుగులు.

స్టీను 16 అం॥ నురమతుల అనసరము
లేక సరియైన స్థితిలోనుండి బాగుగ పని
చేయుచున్నది. (738)

వలయు వారు యీ క్రింది అడ్రెస్సుకు వ్రాయవలెను:-
గ్రంది బంగారాజు, మేనేజింగు ప్రొఫెయిటరు.
శ్రీ లక్ష్మీనృసింహ రాయు మిల్లు, రాజమండ్రి.

ఆంధ్రపత్రిక చందాదారులకు మనవి.

ఆంధ్రపత్రిక 8-వ సంవత్సరాదిసంచిక ఏప్రిల్
రెండవవారములో తప్పక వెలువడును. కావున
నాలోపుగ అవసరము లేనట్లు మాకు తెలిపిన
వారికి తప్ప, తక్కిన వారందరికి, సంచిక కావలసి
యుండిన టైం చి సంచిక కిమ్మతుకు సంచిక నె
వి. పి. గ సంవెదము. కావున వి. పి. పైకమును
చెల్లించి సంచికను గైకొన ప్రార్థితులు. సంచిక
యనవసరమని తోచినవారు, తమ యుద్దేశ్యమును
మాకు తెలిపి, వి.పి. ఖర్చుల నష్టమును తొలగింప
ప్రార్థితులు. ప్రతిదినమునను 500 కంటె నెక్కు
వగ పోస్తువారు తీసికొనరు. కావున ఆలస్యమయిన
దని త్వరపడి యుత్తరములు వ్రాయుకుండ ప్రార్థితులు.
పత్రికాధిపతి.

A Magic Cure for Scorpion Sting. సర్వవృద్ధి విషసంజీవిని.

(రిజిస్టర్డ్ ట్రేడు మార్కు) 586
దుఃఖమునో వచ్చువారు సంతోషముతో పోవుదురు.
గుణము లేదని రుజువు చేయువారిలకు రూ 100 ఇవాలి.
ఇది ప్రతి కుటుంబమునకు ముంద
వలసిన ఔషధము. ఆంగ్ల,
యూనాని, దేశీయ వైద్యులచే పా
క్షగాంచబడియున్నది ఎన్ని దినము
లయినను నుండు గుణముమాటు,
లేలునకు మాత్రమే కాక ఎలుక,
కుక్క, నామ, జుట్టి మొదలగు
విషజంతువుల కాటులకు నుపయో
గింపును. వెలపాకెట్ 1-కి 0.8-0
పోస్తేజి 0.8-0. 1 డబ్బా పాకెట్టు
వెల రూ 5-0-0. పోస్తేజి కేసు.
ఒకేసారి 2 ప్యాకెట్టు తెప్పించుకొనువారికి పోస్తేజి ఇవాలి.
వర్తకులకు 100 కి 25 రూపాయలు కమిషన్ నియ్యబడును.
చిరునామా:- ధనలక్ష్మి కంపెనీ,
1/6 వెంకటేశమేష్ట్రీ వీధి, సాకారుపేటస్ట్రీట్, మదరాసు.

అద్భుతనివారిణి. 126

ప్రొఫెసర్ జేమ్సుగార్
ఎలెక్ట్రో టానిక్ పెరల్స్

ఇది బలహీను
లకును నిద్రకు
లకును మందు
నిద్ర లేకుండు
ట, బావకము
తక్కువగను,
మెదడు నిమ్మ
గా నుండును.

పనియందెంతమాత్ర మిచ్చ లేకుండుట, నిస్సత్తువ బలహీనులు.
ఆహారము, శుక్ల నష్టము పోగొట్టును. చిదావృద్ధులకు, ఉపాధ్యాయులకు
గుమాస్తాలకు వర్తకులకు, చునోవ్యాధులకు మొద
లగు వారికి పశ్యస్తమైనచుండు; బలమును గలిగించును. అనేక
కేసులందెందులన బాగుపడినవారు. నీవుకూడ వేటిదినమే
ఒక బుడ్డిని కొని దానిమోద్రుడు ఒకమారు పరీక్షింపును.
25 మాత్రల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-4-0
40 " " " 2-0-0
వచనము! వచనము!!

పరిమళ ద్రవ్యముల రాజు
ఆటోమిట్ బహారే

మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముందుగట్టి ఆపూర్వ
వాసనయొన కలదు. ఆల్కహాల్ సాగాయి మొదలగువాటి
యొక్క సంబంధము జాత్రిగాలేను. చేతిగుడ్డలో గాని చొ
క్కాయ వైసగాని 2-3 చుక్కలు విడిచివేసి ఒక రెండన
వము మధ్యలోనుంటే మంచి శుభగుయి వాసనను అను
భవించ వచ్చునో అంత అనభవించును. ఇతర వాసనలు యే
చేని యుండినా యీ ఆటోమిట్ బహారే యొక్క వాసన ప్రాధా
న్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒక బుడ్డికి వ్రాసి పంపుట.
వెల 1/2 డ్రాము బుడ్డి 1-కి రూ. 0. 8-0 } వి. పి. కాకి
1 డ్రాము బుడ్డి 1-కి " 0.12.0 } రూ. 0.4-0
1/2 అవున్సుబుడ్డి 1-కి " 2-0.0 } ప్రత్యేకము.
ఆంగ్లో యుండియింట్ డ్రగ్ లొందు కెమిక్స్ కంపెనీ
నెం 155, బాబూనగర్ వీధి, లాంఛాను.
మద్రాసు యేజంటు:- మెహతా పునదేత్తం మూర్తి,
వై నాబజారురోడ్, మదరాసు.

త్వరలో! వెలువడగలదు!!

పింగళ సంవత్సరాదిసంచిక

ము ద్రి త ను గు చు న్న ది.
సల సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రామ సంగ్రహచరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక,
నైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేషవిషయముల విజ్ఞానదాయకములగు
వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు రంగులదేశ పటములును మహాజనుల పటములును
ఇతరములైన చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకేతములపై చక్కగ ముద్రింపబడుచున్నది.
ఏప్రియలు మొదటివారములో వెలువడ గలదు.
కాగితముల కఠిన్యత కేసి కావలసి నన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధము చేయించుచుంటువలన కలయువారు
వెంటనే వ్రాసికొను టుచిత్తుము: వెల రూ 2-0-0
ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు " " 0-8-0
" ఆధునవత్సర " " 0-12-0
ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సర, లేక దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారులకు " " 1-0-0
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

తామర తైలము.	పండ్లపాడి.	మోహినీ తైలము.
డబ్బీ 1-కి 0-4-0.	డబ్బీ 1-కి 0-2-0.	సీసా 1-కి 0-12-0.

అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుకెట్టివీధి మద్రాసు.

ఉచితము! ఉచితము!!
మానవ గడియారము
దానిని బాగుచేయుట ఏలాగు?
144 ఫుటలుగల వైద్యగ్రంథమును చదువుటలన
మానవ గడియారమును రిచేరుచేయుటకు నేర్చుకొన
వచ్చును. క్రయము లేదు. తపాలాఖర్చు లేదు.
రాజవైద్య నానాయుణ్ణి కేశవశి,
188 20, చీనాబజారురోడ్, మదరాసు.

180 ఫుటల పుస్తకము ఉచితము
అంగ్లమును శాస్త్రముఖమునుపొందుట స్వాభావిక
మైన కొన్ని విధులను అనుసరించుట వలననే కల్గుచున్నది.
ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆంగ్లమార్గమును కలుగజేసి
తేరిరసాధ్యమును బృథగ్గాత్రమును ఆయస్కొత్తిని ఇప్పించు
ను. ఈపుస్తకము ఇనాముగా నీయబడును పోస్టుచార్జి
యే మేమే భరించుటవలెదు. వెంటనే వ్రాయును.
219 వైద్యశాస్త్ర మునిశంకర్ గోవిందజీ,
అతంకనిగూ కోవగూలయం 155, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ఆంధ్ర దేశ వార్తలు

ప్రైవేటు ప్రెస్ బోర్డును దండగా ఏప్రిల్ 5 నెల అయినదంతే గురువారమునాడు రావుబహద్దరు కందుకూరి పి. శేషలింగము పంతులు గారి, కలువది తొమ్మిది సంవత్సరములు నిండి డెబ్బదశ సంవత్సరము ప్రారంభమైనందున నాటి సాయంకాలము నాలుగు గంటలవరకు వారు తమ కృతజ్ఞతను దెలుపుచు మిత్రులతో గలిసి యాశ్వర ప్రార్థనము చేసిరి.

ఒక సంవత్సరమునుండి ధర్మచరము నందే నేత వలన జీవించుచుండిన తాడిపత్రి వాస్తవ్యుడొకడు తాడిపత్రి యందలి స్వగృహమును విక్రయించి గతనెల 28 తేది మధ్యాహ్నమున ధర్మచరమునకు వచ్చెను. అతడు స్వబంధువులను తిరిగి స్నేహితులను సన్మానింపఁ దలంచి కాఁజూలు నిరుచి రూపాయలనతడు వెచ్చించి వారికిరొగుగాఁ గల్లుద్రావించిరి. గ్రామిణి అతడున్న గ్రామమునకు వెళ్ళుచుండెను! అతనియొద్ద ప్రైవేటు ప్రెస్ బోర్డు గానుండు నెలకొనెను. అతనియొద్ద ప్రైవేటు ప్రెస్ బోర్డు గానుండు నెలకొనెను. అతనియొద్ద ప్రైవేటు ప్రెస్ బోర్డు గానుండు నెలకొనెను.

ధర్మచరమునుండి ఒక విశేషము జేయుచున్నాడు:— ధర్మచరము వక్రకులలో చెండు గుంపులు గలవు. ఇరుతెగల వారును వాదాపు పది సంవత్సరములనుండి యెడతెగక ఆస్థానము కలహించుకొనుచు న్యాయస్థానముల కెక్కుచుండిరి. ఇందువలన నమిత ధనవ్యయము నత్యంత మనోవ్యాధులము మీరు బొందుచుండిన ప్రసిద్ధలాభములు. ఇట్లు దిన దినాభివృద్ధి గాంచుచుండిన నీరై ప్రైవేటు ప్రెస్ బోర్డును జాత్యంతరముల వారిలోఁ గూడఁ బ్రాకఁ బ్రారంభించినది. ఈ కారణముచే గత సోమవారము సాయంత్ర ముఁగంటలు మొదలు మంగళవాక ముదము మేడుగంటల వఱకు నీయూరి యంగళవాడయం దేకధారగా కలావము మరలిన దట! ప్రకృత మిఁకల్లుల నడచు నిమిత్తమై అనంతపురమునుండి రిజర్వు పోలీసు రక్షింపఁబడినది.

నెల్లూరిలోని మిషన్ హైస్కూలు ప్రాచీనవిద్యార్థుల సంఘముయొక్క మాడవ వార్షికోత్సవము 21 వ తేదీన జరుగును. క్రిందటి సంవత్సరము, రాజమహేంద్రవరం పురవాసులగు న్యాయపతి కుప్పారావు పంతులు బి. ఎ., బి. యల్., గారి అధ్యక్షతక్రింద సభ జయప్రదముగ జరిగి, కీర్తి శేషలింగము మాక్ మిల్లను దొంగగారి కంగులపట్టును ప్రదర్శించిరి. ఈ సంవత్సరము ప్రాచీన విద్యార్థులలో సెకరగు డబ్ల్యు. యల్. నేకప్రాచార్యుగారు, బి. ఎ., బి. యల్. మండల న్యాయాధిపతి, సభకు అగ్రాసవాధిపతిగ నుండునటుల తీర్మానించిరి. సంతయు వలయు ద్రవ్యము కనబడునని కీర్తిశేషలింగము కృష్ణస్వామిశిల్పగారి భాగమును ప్రదర్శింపబడును. ప్రాచీన విద్యార్థుల కందఱకును లాభకరమగు నట్లుగా, కొన్ని విషయములు ఈవార్షియము సభలో ఆలోచనకు తెచ్చెదను. ప్రాచీన విద్యార్థులందఱును భాయాపట్టును నకుగాను, సభ జయప్రదముగ జరుగుటకుగాను విరాళము లొసంగ వలయునని సంఘకార్యదర్శి కోరుచున్నాడు.

బందరులోని విద్యానికేదిక పీఠమునకు సంఘము వారిచే హాజరైయున్న పాఠశాలల 9వ వార్షికోత్సవము 2వ సెప్టెంబరునైనట్లు దెబ్బది, బి. ప్రెస్ బోర్డు గారు గ్రామసాధి పత్రికను క్రింద సంవత్సరమునాడు జరిగినది. ప్రభుత్వము వారి సహాయము వలనను పురవాసుల సహాయము వలనను సంఘమునకు నిరుసు గు 4044-1-3 వసూలయిన వనియు, 2049-0-0 ఖర్చయిన వనియు, నందులో లోక ప్రభుత్వములగు శ్రీ బకోడా మహారాజుగారు కరుణతో నొసంగిన 2000-0-0 రూపాయలను ఏప్రిల్ 5నా తొమ్మిది రు 5-1-3 లు సంఘమునకు నిరుసుయన్న వనియు కార్యదర్శి తమ రిపోర్టునందు తెలిపిరి. కృష్ణ జిల్లాకలెక్టరు గారును, మ్యునిసిపల్ సంఘము వారును, 27,50 పెండ్లి నిశేఠలమును పాఠశాలలవలన నిర్మాణమునకై సంఘము చేసిరి. ఉపన్యాసములు ముగిసిన వెనుక సంఘము పక్షమున 'తేదీని, హనుమంత రావు పంతులు గారు గ్రామసాధిపతి గారికి తమ కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనము లర్పించిరి, తరువాత సభ ముగిసినది.

చెన్నపురి శాసనసభ

(1)

తృతీయదిన సమావేశము.

నిన్న (4-4-17) గవర్నరుగారి అధ్యక్షతక్రింద మరల సభ్యులు సమావేశమైరి.

క్రొత్త జనరలు హాస్పిటాలు.

చెన్నపురిలో క్రొత్త జనరలు హాస్పిటాలును కట్టుటను గూర్చి తీర్మానమునుమా||ఎం||రామచంద్రరావుగారు పాదించి వలసి యుండెను. అనంతరము తీర్మానముల నుపపాదించుటవలన ఇతరులకు కాలవ్యయమును శ్రమయును కలుగజేయుచున్నారని గవర్నరుగారు మంగళవారమునాడు నుడివీరి. విషయములను దొరతనమువారికి తెలియజేయుట, అనంతర సభ్యుల తలంపు గాని కాలవ్యయము చేయుట వారి తలంపు గాదు గాన నేనిపు డే తీర్మానము నుపపాదించగోరను. మే నెలలో నుపపాదించెదను. ఇది నేనొక ఖండముగా నుడువుట లేదు. అని మా|| ఎం. రామచంద్రరావుగారు నుడివీరి.

గూ|| సభ్యులిట్లు చెప్పటం అశాస్త్రీయమని నుడువుట నావిధి. నేను అధ్యక్షుని భారమును గవర్నరుభారమును గూడ నిర్వహింపఁజేయున్నది. నేనధికార అనధికార సభ్యులందరి పట్లను నిష్పక్షికముగ మెలగఁజేయు. వృధాగవర్ష పెంచుట వలన ఫలములేదని గవర్నరుగారనిరి. తీర్మానము వదలుకొనబడెను.

నీటితీరువాయి శాసనము:— 1865వ సంవత్సరపు శాసనము ప్రకారము పనిపట్టు జరుగుచున్నచో పరికించుటకు అధికారులు ననధికారులగుల సంఘము నేర్పరచవలెను అని మా|| రంగాచారిగారి లోక తీర్మానము నుపపాదించిరి.

ఈ పక్షము అనవసరముగా వేయుచున్నారు. దీని వలన దావాలు కలుగుచున్నవి. 16 దావాలు దొరతనము వారు ఓడిరి. దొరతనమువారు లేని అధికారమును చెలాయించ జూచుచున్నారని ఒక తీర్పులో న్యాయ|| ఓట్లకీట్లగారు నుడివియున్నారు. గాన దీనిగురించి ఆలోచించవలెనని ఆచార్యులుగారు రనిరి.

మా|| మార్యవారాయణరావు గారి తీర్మానము ననువదించిరి. నామ చాలా అనుభవము గలను. చాల కఠినమగుచగ్య జరుపబడు చున్నది. మొదటి యుద్ధేకము విస్తరింపబడినదని నుడివిరి.

రెట్టికె రెట్టిపుచ్చుకొనుటకు దొరతనము వారికధికారమున్ననువారు పుచ్చుకొనుటలేదు. కాశ్యమె చటనులేదు. ఇబ్బంది ఎవరికిని లేదు. అని మా|| కాన్యాగారనిరి.

చట్టమును తొలగించవలె లేదు. కాశ్యమును తగ్గింపవలెనని మా|| ఎం. రామచంద్రరావుగారు రనిరి.

మా|| నరసింహయ్యగారును మా|| రంగాచారిగారును మరల నుడివిరి. తీర్మానమునకు 20 మంది అనుకూలురును 21 మంది ప్రతికూలురునై రి. తీర్మానము వీగి పోయినది.

గ్రామపంచాయతీలు.

వీధులు, మురుగుకాల్వలు, చెరువులు, నూపులు, నీటి వనరులు, పచ్చిక బయళ్లు, అడవులు, బండెలదొడ్లు, వంతెనలు, గ్రామపోలీసు, కల్లు దుకాణములు మున్నగు వానిపై నధికారముగల గ్రామపంచాయతుల నేర్పరుచుట లోక చట్టమును తీర్చిదిద్ద నుపపాదించవలెనని మా|| రంగాచారిగారు కోరిరి.

ఏజెన్సీ.

ఏజెన్సీలో నిజిలు క్రిమినలు పరిపాలనమును పరికించుట లోక మిత్రుల సంఘము నేర్పరుపవలెనని మా|| మార్యవారాయణరావుగారు కోరిరి గాని మా|| గిల్మనుగారు వాకబు చేసెద వనుటచే నీకృచ్ఛ చేయలేదు.

పేగు సర్టిఫికేట్లు.

రింహళమునకు పోవువారు నుంచు ప్రధాన వైద్యాధికారి యొద్దనుండి సర్టిఫికేట్లు లేవలెనని చాలకవ్యము. సహాయ వైద్యుల కట్టి అధికారి మియ్యబడవలెనని మా|| అహమదు తిండి మరకార్లుగా రుపపాదించిరి. మా|| ఎం. రామచంద్రరావుగారు అనువదించిరి. సహాయవైద్యులు కొందరు కమ్మర్తి పనులు చేయుటవలన చిక్క కలిగినదని గిల్మనుగారు నుడివిరి. మరికొందరు చచ్చించిరి. తీర్మానము వీగిపోయినది.

ఉపదేశక సంఘములు.

పరిశ్రామిక సహకార శాఖలవారికి ఆలోచన చెప్పటకు భారతీయులను పాశ్చాత్యులను గూడ సభ్యులుగ గల సంఘముల నేర్పరుపవలెనని కే. ఆర్. ఎన్. రావుగారు రుపపాదించిరి. మా|| మార్యవారాయణమూర్తి నాయడుగారు రనువదించిరి.

ఇట్టి సంఘ మనవసరము, సహకార విషయ మెల్లరికిని స్పష్టముగ తెలిసియున్నది పారిశ్రామిక సహకార సంఘముల హెచ్చుగా లేవని ఉపపాదకుల తలంపు. అందులకెట్టి సంఘము సాధకము కాజాలదు. పరిశ్రామికశాఖ విషయమున శాఖాధికారి వక్రకులలో ముఖ్యులగువారితో నాలోచించు చుండిన చాలునని మా|| రాజగోపాలాచారిగారు రనిరి.

ప్రజలకును ప్రభుత్వమునకును సహకార మత్యధికముగ నుండవలసిన ఈవిషయమున దొరతనమువారు వ్యతిరేకులగుట శోచనీయమని మా|| యాకూబుహుస్సేను నేటుగా రనిరి.

ఇద్దరు పాశ్చాత్యులు ఇద్దరు భారతీయులు గల సంఘమును 12 నెలల వరకు నేర్పరుప వలెనను సనరణము ప్రజరుగా రుపపాదించిరి. ఉపపాదకు లామోదించిరి. దొరతనము వారంగీకరించిరి.

వరదలు.

కొల్లేటి వరదవలన మునుక కలుగకుండ చేయుటకు వెంటనే పని ప్రారంభింపవలెనని మా|| వేంకటపతి రాజుగారు రుపపాదించిరి. మా|| కే. ఆర్. వి. కృష్ణారావుగారు రనువదించిరి.

పంటభూములు గర్భచుండుటచే వానికి మునుక తప్పదు. దీని నెరిగి యే రైతులాభములను పుచ్చుకొనిరి. దీనిని నివారించుటకు సాధనము లేదని ఇంజనీరులందఱును వదలివేసిరి. ఉప్పుతేరును విశాలము చేయుట యొక సాధనము కాని అందులకు లోటి రూపాయలు కావలెను. అని గిల్మనుగారు రనిరి.

ఈ తీర్మానము వీగిపోయినది.

బదిలీలు.

ఉద్యోగులను చూడు వత్సరముల కొకసారి బదిలీచేయవలెనని మా|| వేంకటపతి రాజుగారు రుప పాదించిరి. మా|| నరసింహయ్యగారు సాధారణముగా నను సువరణతో ననువదించిరి.

5 ఏండ్ల కనిన బాగుండును. దొరతనమువారి కిసలహాను గమనింతురు మా|| కాన్యాగారు రనిరి.

పల్లపుభూముల నిరూపించుట.

ఈ పద్ధతి ప్రకారము 200 గ్రామములకు చేరిన 18000 యకరములకు నీరు నిచ్చుట నిలిపిరి. ప్రజ లాకులపడుచున్నార గాన దీనిని గూర్చి ముందుగ ప్రజలను హెచ్చరించవలెను. సాధ్యమగు సంతకరకు యిబ్బంది కలుగకుండ చూడవలెను. అని మా|| రామచంద్రరావుగారు రుపపాదించిరి. మా|| కే. వి. కృష్ణారావుగారు రనువదించిరి. ఒక డిప్యూటీ కలెక్టరును ఒక ఇంజనీరును ఈ విషయమున పని చేయుచున్నారు. వారికి దీని నిగూర్చి తెలి పెడము. అనివసరమగు నట్లము రైతులకు కలిగింకుండ పని చేయబడును. అని మా|| అని గిల్మనుగారు నుడివిరి. మా|| రామచంద్రరావుగారు రామోదించిరి. తీర్మానము వదలు కొనబడెను.

ఎట్టేట్టులాండు ఆట్ట

ఈ సంబంధములగు దావాలకు పరిష్కరించుటకు 7 సంవత్సరములకు తక్కువ సార్వీసుగల యుద్యోగులను నియమింప రాదని రామనాథం రాజుగారు రుపపాదించిరి. మా|| రంగాచారిగారు రనువదించిరి.

ఇది ఇట్లే జరుగవలెనని నిగూర్ణచేయ వీలులేదని మా|| కాన్యాగారు రనిరి. తీర్మానము వదలు కొనబడెను.

అపరాధులను పట్టుకొనుట.

జిల్లాలలో గొప్ప గొప్ప నేరములు చేసినవార్లను పట్టుకొనుటకు సి. ఐ. డి. వారిని విస్తారుచుచేయవలెనని గాను నాధము రాజుగారు రుపపాదించిరి. అన్నాచలె పెట్టిగా చేయవదించిరి.

ఈపనికి పోలీసువారి నేగాని సి. ఐ. డి. వారి నేర్పరుచుటకు సిబ్బంది చాలదని గిల్మనుగారు రనిరి.

దీనినిగూర్చి అనధికార సభ్యులు పలువురు ముచ్చటించిరి. తీర్మానము వీగిపోయినది.

కోయంబుత్తూరు వ్యవసాయ కళాశాల

కోయంబుత్తూరు వ్యవసాయ కళాశాలలో చేరగోరు తెలుగు విద్యార్థులలో నష్టల నెన్నుటకు ఒక పరీక్ష అనకాపల్లిలోని వ్యవసాయశాఖ అసిస్టెంటు డైరెక్టరుగారివలన అనకాపల్లిలో మే 21-వ తేదీన జరుగును. పరీక్ష రెండుభాగములుగా నుండును. ప్రయోగపరీక్ష (ప్రాక్టికల్) అనకాపల్లి వ్యవసాయ పరీక్షాస్థానమునందు జరుగును. కళాశాలనుగూర్చి గాని విద్యాక్రమమును గూర్చి గాని తెలిసికొన గోరువారు కోయంబుత్తూరు వ్యవసాయకళాశాల ప్రిన్సిపలుగారికి వ్రాసి కొనవచ్చును. జూను నెల మొదటివారమునందు కోయంబుత్తూరునందే ఇంకొక పరీక్ష జరుగును. మఱికొందఱి పరీక్షకు వచ్చి కళాశాలయందు జేరవచ్చును.

స్థానిక వార్తలు

నర్మత్వ లో ఉంటుంది:—ఈ సభ 16 వ సంవత్సర సమావేశము పిల్లలస్థాయిలోని దక్షిణభారత వ్యాయామ స్థలములను ఏప్రిల్ 7,8,9 తేదీలలో ఉదయము 10 గంటల నుండి సాయంత్రము 3 గంటలవరకు జరుగుచుండును.

విక్టోరియా హిందూ గోమా ఆసుపత్రి:—ఈ ఆసుపత్రి నిర్వాహకుల సంవత్సరసభ రాబోవు శనివారము ఉదయము 8 గంటలకు నూపరింతుండెంటుగాని వందెరము నందు జరుగును. గవర్నరుగా రధ్యక్షత వహించెదరు.

ఇండియన్ బ్యాంకు:—మార్చి 31 వ తేదీతో నంతమైన మాస్టునుకు బ్యాంకు వాటికి సమస్తాదాయమును కలసి 45,14,836-8-6. ఇందులో బాంకులయొద్ద నిలువ యున్న మొత్తము. 646607-9-2.

ఎస్. వి. రామానుజము సెట్టి కంపెనీవారు చెన్నపురి యందు బ్రాడ్వేలోని సుప్రసిద్ధ రైల్వే. వీరు పలువిధములగు తుపాకులను ఆమోదించి వీరి క్రొత్త క్యాటలాగు మాకార్యాలయము నందినది.

కలవల రామానుజము సెట్టి హిందూ పాఠశాల:—ఈ పాఠశాల వర్ధంతి సభయను బహుమాన ప్రదానోత్సవము ను శేషిడినను సాయంత్రము పరమవాకము హైకోర్టునం దున్న పాఠశాలవందెరమునందు జరుగను. గౌ. సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ డర్ కార్డుగా రధ్యక్షత వహించెదరు. పి. పి. శ్రీనివాస య్యంగారు సంవత్సర ఉపవ్యాసము నిచ్చెదరు.

రావుబహదరు ఎ. సి. ప్రణతా ర్హిత అయ్య రు వి. ఎస్. బి. గారి చిత్రప్రతిష్ఠా:—ఈ ప్రతిమను రాబోవు శనివారము సాయంత్రము 5 గంటలకు తిరునాళి క్షేత్ర వల్లభా ప్రహరమునందలి కార్పొరేషను పాఠశాల యందు బహిరంగపఱచెదరు. గౌ. దివాన్ బహదరు పి. రాజ గోపాలాచారిగారు అధ్యక్షత వహించి ప్రతిమను బహిరంగ మొనర్చెదరు.

మనోహరి:—ఇది ఒక చక్కని తెలుగునవల. కడుసులభ కైలిని పండితపాదుల కెల్లను తెలియునటుల వ్రాయబడి నది. ప్రస్తుతము ఆంధ్రభాషాభివృద్ధికి పాటుబడుచున్న దేశా భిమానులందరు తమ గ్రంథము లన్నియు సార్వజనికోపకార ముగ ఆకు వ్రాయవలెను. ఈనవల కేవలము కల్పితమైనను ప్రతిదివందను మనశ్శూన్యములందు జరుగుచర్యలను అచ్చొత్తి నట్లు ప్రదర్శించి దోషములను వ్యక్తీకరించుచున్నది. లోక మందు కోడండ్రయడ మూఁగురాండ్రగు అత్తలుగావించు దౌ ర్జన్యములు విపులముగా వర్ణింపబడినవి. ఆన్యోన్యారాగ మును, రహస్యముగ నూచింపబడినది. నగలకొరకు మగలను వేధించు స్త్రీల నపలత్వమును ఇరుగుపొరుగు వారలనుండి నగలను ఎరువుతీసుకొని వారిని గోల్పోయి మగలచే లీట్లు బడుచు కృష్ణసముచెందు స్త్రీల చర్యలను సుబోధిత ములు. కన్యలను రజస్వలరైన వెంటనే భర్తలతో గలుపవలె నని మనస్త్రీలు చేయు దుర్బోధనలు ఎంతవరకు యుక్తములూ వాదించబడినది. ఇదియుగాక స్త్రీల విద్యా శూన్యతయు, మూ ఢత్వమునుబాగుగా ప్రదర్శింపబడినది. ఇంతియగాక గృహమందు దిన గండమువేయిండ్లూ యున్న అనుగ్రహు అత్తకోడండ్రులకృపులు రహస్యముగా కల్పింపబడినది. స్త్రీ విద్యావ్యక్తత బాగుగా వివ రింపబడినది. ఇందులకు కథానాయిక మనోహరియే దృష్టాం తము. అత్తగారు భూస్వామి పరత్వముతో ఎన్ని యిక్కట్లు కలుగజేసినను ఆమె ప్రస్తుత స్త్రీలవలె వీధినిబడక అన్నియు సహించి మనస్సుకుప్పిరి గోల్పోక భర్తతో హాయిగా నుండెను. భర్తయు చింతలలేక ఆలయగల తగవులేక సుఖ ముగా నుండెను. ఈ నవలయందు ఆలయగల భర్తయులు విద్య లేమిచే స్త్రీలుపను కష్టదళలు అతిరహస్యముగా కల్పింప బడినవి. ఈ పాత్రము ప్రతి బాలికాపాఠశాలయందును నిగ్రంధ భరణీను గ్రంథముగ నుండవలెనది. గ్రంథకర్త ఎస్. రామ శాస్త్రి లి. పి. గారు నవలయవారు వారికి రామస్వామి శాస్త్రి క్రిందనే చెన్నపురికి వ్రాసిన గ్రంథము కొరకు.

చెన్నపురి రాష్ట్రీయ మహాసభ. ఈ సభ ఆహ్వాన సంఘమువారి సభ నిన్నటి సాయం కాలము ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులగు వి. శ్రీనివాసా చారిగా రిని టి. ఎన్. శతగోపా చారిగారిని సందర్శించుటకు హిం దూపల్లెకా కార్యాలయమునందు సమావేశ మయ్యెను. గౌరవనీయులగు వి. ఎన్. శర్మ, ఎం. రామచంద్రరావు, బి. వి. నరసింహయ్య, కె. ఆర్. వి. కృష్ణారావు, ఎ. నూర్య వారాయణ, బి. వేంకటపతిరాజు, కె. నూర్యవారాయణ మూర్తివాయడ, ఎ. ఎస్. కృష్ణారావుగార్లు, దివాన్ బ హదూర్ ఎల్. పి. గోవిందరావుయ్య, ఎస్. కస్తూరిరంగ య్యంగారు, జి. పి. నటేశ్, బి. పి. వాడియా, పి. వాగ భూషణము, టి. వి. గోపాలమినే, విద్యాసాగర్ పాండ్య ప్రొఫెసరు కె. రామానుజాచారి, ఆనియెంటుగార్లును, ఇతరు లనేకులను సభ నలంకరించిరి. ఆహ్వాన సంఘమును గూర్చి శ్రీనివాస స్త్రీగారు నడిపిరి. ఆ హ్వాన సంఘ ము నం దు 96 మం ది బ్రాహ్మణులును, 100 మం ది బ్రాహ్మణేతరులును 17 గురు మహమ్మదీయులును క్రైస్తవు లును గలరు. ఇంతవఱకు 8247 రూ॥ ల మొత్తము చందా వేయబడినది. దీనిలో 4978 రూ॥ ల మొత్తము హిందూ మతస్థులగు బ్రాహ్మణేతరు లొసగినది. మహమ్మదీయులును క్రైస్తవులును కలసి 632 రూ॥ లు చందావేసిరి. 2817 రూ॥ లు బ్రాహ్మణులు వేసిరి. సగము మొత్తము వసూలు అయి నది. మిగిలిన దానిని గూడ వసూలుచేయుచున్నారు. గ్రామస్థు లభ్యుత్సాహముతో నీ విషయమున శ్రద్ధతీసికొనుచున్నారు. కొంతవఱకు మాటలు జరిగినవెనుక ఈసభకు వచ్చినవారందఱును రాష్ట్రీయ మహాసభకు వచ్చెదమని ప్రతిజ్ఞ చేసిరి. మహాసభ గూడలూరునందు మే మాసమున జగురును.

ఆయుర్వేద కళాశాల బహుమాన ప్రదాన సభ.

నిన్నటి సాయంకాలము ఆయుర్వేద కళాశాల విద్యార్థుల బహుమాన ప్రదానసభ గౌ. దివాన్ బహదరు పి. రాజ గోపాలాచారిగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశ మయ్యెను. అనే కులు సభ నలంకరించిరి. వైద్యప్రాధ్యముతో కార్యకమోపకమణము జరి గెను. అనంతరము టిపోర్టు చదువబడినది. వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులుగారివలన నిర్వహింపబడుచున్న కళా శాలగూ, చెన్నపురి ఆయుర్వేద ప్రచారిణీసభ వారిచే నిగ్ధ హింపబడుచున్న ఉచిత చికిత్సాలయమును సక్రమముగా జరుగుచున్నది. చెన్నపురి రాష్ట్రీయముందున్న ఆయుర్వేద విద్యాలయములలోనిదియే అగ్రస్థానము నలంకరించుచున్నదని ధైర్యము చెప్పుచున్నారు. ఈ కళాశాలయందు పూర్వము చదువుకొనిన విద్యార్థులలో నిద్రలు ఇటీవల అభిల భారతాయు ర్వేద సభ వారిచే బరిగింపబడిన “ఆయుర్వేదాచార్యపరీక్ష” యందు గడతేరిరి. ఈ సంవత్సరమునందు మువ్వరు ప్రభుత్వో ద్యోగులును, ఒకకంపెనీ యువోగ్యాయు ఆయుర్వేద విష యమై ఈ కళాశాలతో ఉత్తర ప్రశస్తితములను జరిపిరి. ఈ సంవత్సరమునందు ఆయుర్వేద భూషణ, భిషగ్వర వీరున పరీక్షలు జరిగినవి. రిపోర్టు చదువబడిన వెనుకను అధ్యక్షులు పండిత డి. గోపాలాచార్యులుగారి చిత్రప్రతిమను బహిరంగ పఱచిరి. దీనికియందు సర్ ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్య గారు పండిత గోపాలాచార్యులుగారి కార్యమును జ్ఞాపించుచు నుద్ఘోషించిరి. ఇది ముగిసిన వెనుక ఆధ్యక్షు లుపన్యసించును ఆయు ర్వేద మును గూర్చియు ఆయుర్వేద ప్రచారణ విషయమున ఈ కళాశాల చేయుచున్న కార్యమును గూర్చియు వివరించిరి. పార్శ్వోక్తి వైద్యు లందఱునుగూడ చేసికొనిన రోగము లనేకములు ఆయుర్వేద వైద్యధములవలన తుదిగిరి. పిచ్చుట అధ్యక్షులు ఆయుర్వేద యూనానిబోషధములను గూర్చి యుపన్యసించి ప్రస్తుత శాసనసభాసమావేశమునందు ఆయు ర్వేదోపయోగమును విచారించుటకు ఒక ఉపసంఘము నేర్పాటు చేయ నిశ్చయించిరి. ఆధ్యక్షులకును గోపాలాచార్యుల వారికిని అభినంద నము లొసంగ బడిన వెనుక సభ ముగియెను. బెంగళూరునందు నెయింటు పాట్రెట అనాధకరణాలయమునందు మేనేజరుగారు మతిపోక మడుగనున్న రైజగంతు ఛాదరు లోబోగారు కావలెనని మా ము అను కేసుగల ఒక బాలుని కొట్టి గాయపఱచెనని బెంగళూరు జిల్లామేజిస్ట్రేటు గారియొద్ద కొరకేసు వచ్చెను.

చంద్రగుప్త:—“మనోహరి,” “పుష్పవతి,” మొ దలగు తెలుగు నవలలను వ్రాసి, ఆంధ్రలోకము నానందింపఁ జేసిన తాతా సీతారామశాస్త్రిగారు చనువులకు క్రొత్త వారు కారు “చంద్రగుప్త” వ్యాప్యము నూతనముగ రచియిం చిన క్రొత్తనవల. ఇది చరిత్రాత్మకమైన చక్కనికథ. ఆహ్వాన మహాచక్రవర్తి చిత్తూరు కోటను ముట్టడించు సమయమునరస పుత్రయోధులు కనబడిన దైన్యసాహసములును, అందు లో ముఖ్యముగ రాజపుత్రులగున లొనరించిన యుద్ధవై పుణ్య తయు ఈకథలోఁ దెలుపబడినవి. కథ యధిక చురుక్కొన ముగ నున్నది. కైలి సులభముగను, మనోరంజకముగ నున్నది. అచ్చటచ్చట వ్యాకరణ రోషములున్నవిగాని, చదువరులు వాటి నంతగా, పాటింపఁబనిలేదు. పీఠిక ‘మొదలు ‘సమాప్తము’ వఱకును చదువరుల చిత్రముల నరిక్టు నేర్పు శాస్త్రిగారికి బా గుగ కలదు. ‘చంద్రగుప్త’ లో, కేరలా పె రూపసింహుల వి వాహ సంభాషణమును ఇందిరా చంద్రగుప్తుల ఆశోక్ స్వమోహోద్రేకమును, వనంత ఉద్యారవన వృక్షమును, చురు పుటకు మిక్కిలి యింపుగా నున్నవి. కథాసందర్భమున వ్రాయబడిన కలల విషయము లేఖనానికి మన శ్యాస్త్రుచందు గల గూఢ ప్రవేశమును, మనశ్యాస్త్ర విషయములు లేట తెలుగున చదువరులకు తెలియబలుపంగల శక్తియు నిరూ పించు చున్నది. సాధారణాంధ్రనలలవలె గాక “చంద్ర గుప్త” చక్కని కాగితములపై స్పష్టాక్షరములతో ముద్రిం పబడి ముద్దులు మూటగట్టు చిత్రపటములు గల యట్టుకల్గి, చదువుటకునే గాక జూచుటకుగూడ సొంపుగా నున్నది. వలయువారిట్లు వ్రాయవలెను. చంద్రగుప్త అను తెలుగు నవల తా॥సీ॥ రామశాస్త్రినిరచితము. రామశాస్త్రి, అండ్ కో, బరంపురం. వెల రు 0-14-0

ఎగ్గోరు పోలీసు కోర్టు.

ఎస్. పి. కామయేతుగారి ఎరుట. మహమ్మదీయ దొంగతనము ఈదినము వేపేరి పోలీసు స్టేషను ఇన్స్పెక్టరు గారు ఫక్రు అహమ్మ దు, గులాంరహు (వేపేరివాసులు) వారిని దొంగ తనము చేసి ఒక ఇంటి నుండి 1000 రూ॥ విలువగల బట్టలు ఆధరణములను తీసికొనిపోయి రని పట్టుకొనిరి. గతే మాసము 15 తేదీన, 1 వ ముద్దులు, 2 వ ముద్దులతో కలసి వెరియమెట్టుకు పోయి, అబ్దుల్లాపా హెబు (వర్తకుడు) గారి ఇంటి తెలుపులు విరుగగొట్టి పడకట్టుచేరి కొన్ని నగలను బట్టలను సంగ్రహించిరి. మరునాటియుదయము అబ్దుల్లాపా హెబు గారు వేపేరిపోలీసు స్టేషనులో అడ్డి వెట్టిరి. పోలీసు వారి ముద్దులను పట్టుకొనిరి. పోయిన వస్తువులలో ననేకము లను పట్టుకొనిరి. మేజిస్ట్రేయి ముద్దులపై నేరము నిరూపించి. 11 వ తేదీకి వాయిదా వేసిరి.

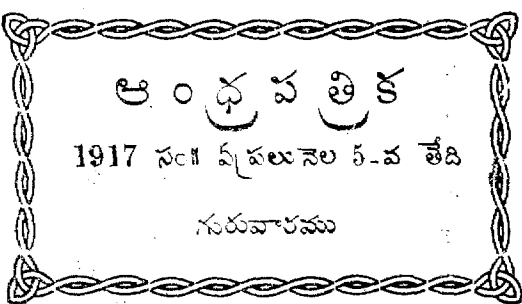
స్కూలు కాజా కోర్టు

సర్. వి. సి. దేశికాచారి గారియెరుట. గవ్వమనకు దావా మద్రాసు వైద్య కళాశాలలో విద్యార్థిని యగు మిస్ డి సెల్వా (వేపేరిలో రిక్తమగోష్ఠ నివాసి) అను నామె ఒక్క కంపెనీలో సహాయకునిగా నున్న డేట్టు అను నటమ తన వైసికియను సానుచేసని నవ్వమనకు దావా తెచ్చెను. గత జనవరి 19 వ తేదీన ఆమె తన వైకియమిద గడ్డిబండ్ల మధ్యగా పోవుచుండగా ఒక మోటుబండి (డేట్టుగారిది) ఎదురుగావచ్చి దానిని పవక్రొసి ఆమెకు డేట్టులు గలిగించెను. వైకియ కొంత విరిగిపోయెను. ఈ కేసు 12 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడినది.

మైసూరు యోధకేసు - మైసూరు రాష్ట్ర సేనాధికారులు గూర్చిన 1915-16 సంవత్సర నిర్వహణందు ఇట్లు చెప్పబడి నది:—మైసూరు ఇంపీరియలు సర్వీసుఫలాలము ఈ సంవత్సర మంతయు యుద్ధరంగమునందండి అనంతరము నూయజాకా లున సంతకార్థము నియోజింపబడినది. మైసూరులోన్న పలాలము మూడుపర్యాయములు క్రమశ్రుతితో పోనుకల్గి జయమునుందినది. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు లాస్సర్నఫలాలము వారిని సేవకు కనుసంతసించి వారినిబహుమానముల తో బహూకరించిరి. కర్నూలుదేశరాజుగారు గూర్చి జనరలు విల్సనుగారు విశేషముగా గౌరమాడి యుండిరి. డి. క్యారురాజ ఉన్నగారిని సర్వూ బహూదరుగా వేసిరి. బహు దారులింగరాజ ఉన్నగారిని వి. ఎం. బి. గారోసర్వీ, మి నలుగురికి పతకములొసంగబడినది.

విషయానుక్రమణిక.

ఆంధ్రదేశవాస్తవము, చెన్నపురి పరిశాసనసభ	2
ప్రాచీనవాస్తవము	3
చెన్నపురి ఆయుర్వేదకళాశాల	4
వాస్తవము - వ్యాఖ్యలు	5
విరోధా మహా సంగ్రామము	6, 7
విదేశ తంత్రవాస్తవము	8
ముఖ్య వార్తలు	9, 10, 11, 12
ఇంగ్లీషు తంత్రవాస్తవము	13

చెన్నపురి ఆయుర్వేద కళాశాల.

ప్రాచీనకాలమునందు భరతఖండమునందున్నతదశయందుండిన కళలు శాస్త్రములు ఇపుడు ఖీణదశయందున్నవి. ఖీణదశయందున్న కళలను శాస్త్రములను పునరుద్ధారణము చేయుట శాస్త్రజ్ఞులకు కళాభిమానులకు నియతమైన ధర్మము. ఖీణించిన శాస్త్రములందు దాయుర్వేదవైద్యశాస్త్రము పేర్కొనదగి యున్నది. చరక శుశ్రుతాదుల ప్రతిభ సకల యుగములందును తేజోవంతమై విరాజిల్లుచుండును. ఖీణదశయందున్న ఆయుర్వేదమును దక్షిణాసియాదేశమునందు పునరుద్ధారణ చేసిన కీర్తి వైద్యరత్న పండిత గోపాలాచార్యులగారికి దక్కినది. పండిత గోపాలాచార్యులు గారు వారి నిరంతర పరిశ్రమవలనను త్యాగము వలనను నాయుర్వేదమునకు గౌరవంబును గలిగించి ప్రాణమును బోసిరి. గోపాలాచార్యులగారు దాయుర్వేదవైద్యులు డండితులు. ఆచార్యుల వారు వారి పాండిత్యమును వైద్యపరిజ్ఞానమును నాయుర్వేదోద్ధారణమునకై వినియోగించి విధము చెన్నపురి ఆయుర్వేదకళాశాలను వైద్యశాలను సంస్థాపించినవారలకు విదితము గాగలదు. గోపాలాచార్యులగారి కాయుర్వేదమునందు గల యభిమానము సదభిమానము గాని దురభిమానము గాదు. ఆయుర్వేదవైద్యమునకు గౌరవము గలుగుటకు సుశీలులైన వైద్యుల వసరమని ఆచార్యులవారు గిడగొనిరి. శీక్షణమైనను గ్రంథస్థమైన శీక్షణమే గాకను శాస్త్రానుభవసహితమైన శీక్షణ మవసరమని ఆచార్యులవారు గ్రహించిరి. ప్రాచీనవైద్య గ్రంథములందు దమూల్యమైన జ్ఞానము ప్రక్షిప్తమై యున్నది. కాని ఇరువదవ శతాబ్దమునందలి వైద్యవిధాన మాగ్రంథస్థమైన జ్ఞానముతో పరిపూర్ణతను బొందలేదు. జ్ఞాన మనవరతము వృద్ధిని పొందుచున్నది. వృద్ధినిబొందినజ్ఞానమును ప్రాజ్ఞులు దురభిమానము లేకను ప్రజోపయోగమునకై వినియోగించి లోకమున కుపకారమును జేయుచును. జ్ఞానమునకు ప్రాచీన నూతనభేదము గాని నల్ల వైద్య జాతిభేదము గాని ప్రాచీనతీవీ దేశ భేదము గాని లేదు. గోపాలాచార్యులగారు ఆంగ్ల విద్యావిశారదులు. గాకపోయినను నీ ధర్మమును గ్రహించి ప్రాచీనతీవీ వైద్యసంయోగమువలన నాయుర్వేదమును నుద్ధరించుటకు ప్రయత్నించిరి. చర్మనూనముగమునందు పాశ్చాత్యదేశములందు

వైద్యశాస్త్ర మపారముగ వృద్ధిని బొందినది. ఆయుర్వేదమునకును పాశ్చాత్య వైద్యవిధానమునకును మేళగింపు చేసి స్వజాతీయ వైద్యమును వ్యాపింపజేయుటకై ఆచార్యులవారు సమకట్టిరి. ఆకార్యనిర్వహణము దుర్భరము. వైద్యమును నుభయకర్షణల ననుసరించి నేర్పుటకై యుభయ వ్యతులందును ప్రావీణ్యము గల యుపాధ్యాయులుండుట యవసరము. పాశ్చాత్యవైద్యుల కాయుర్వేద వైద్యముపట్ల గల నిరాదరణము వలనను నుపాధ్యాయపదవికి దాక్టరులను జేర్చుట దుస్థరమగుచున్నది. "మెడికలు ప్రెక్టిషనరు రిజిస్ట్రేషను శాసనము" వచ్చిన తరువాతను దాక్టరులు ఆయుర్వేదకళాశాలను త్రొక్కి చూచుటకు జంకు చున్నారు. విద్యార్థులకు విద్యను శిక్షించుటయందు గల కష్టములు గాకను కళాశాలను పోషించుట యందును విశేషమైన కష్టములు గలవు.

మనుజులుచేయు స్వల్పకార్యములు పెద్దపనులు సఫలము లగుటకు ద్రవ్యము మూలకారణమయి యున్నది. చెన్నపురి ఆయుర్వేదకళాశాలను ఆయుర్వేద వైద్యశాలను పోషించుటకై గత సం॥మునందు రు. 6141 లు వ్యయమైనవి. ఆ వ్యయమునందు రు. 4980లను గోపాలాచార్యులుగారు భరించిరి. ఈ విధముగ కళాశాలను గోపాలాచార్యులు గారు 1910 క సం॥ము నుండియును పోషించుచున్నారు. శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరీ దేవస్థానోప సంఘమువారు కళాశాలను నిర్వహించి సమయమునందు సయిత మూహ్యులవారు స్వయముగ ధనవ్యయమును జేసి కళాశాలను బోషించుచుండిరి. ఆచార్యులగారు 12 ఏండ్లనుండియును నాయుర్వేదకళాశాలను బోషించుచుండిరి. కళాశాలా పోషణమునకై వారు వేలకొలది రూప్యముల నితరవరకును వ్యయముచేసిరి. గోపాలాచార్యులు గారు ప్రతియేటను కళాశాలకును ధర్మవైద్య శాలకును స్వార్జిత ధనమునుండి 5000 రూప్యములను వ్యయముచేయుచున్నారు. ఈవ్యయమే కాక 9000 రూప్యముల విలువగల గ్రంథములను సామానులను కళాశాలకై సమర్పించిరి. కళాశాల భావికాలమునందు స్థిరముగ జరుగుటకై 40,000 లకు జీవనసంరక్షణనిధికి ప్రతి మాసమును ధనమును గోపాలాచార్యులుగారు గట్టించున్నారు. ఇదంతయును వారు చేసెడి ధనవ్యయమును మాత్రము తెలుపుచున్నది. గోపాలాచార్యులు గారు ధనవ్యయమువలె కళాశాలను వైద్యశాలను పోషించుటకై ప్రయాసయును విశేషముగ బొందుచున్నారు. కళాశాలాధ్యక్షతను వహించుచు నధ్యక్షుడు వహింపగల విశేష భారమును వహించుచున్నారు. విద్యార్థులకు ప్రతిదివసము మూడు నాలుగు గంటలు పాఠములు చెప్పుచు ముగియేకమునకు పాలగుచున్నారు. ఇంత వ్యయప్రయాసములకు లోనయ్యును కళాశాలను పోషించుటకై ఇతరుల నాశ్రయించుట యవసరమగుచున్నది. ఆయవసరమువలన మహాజనులసందర్శించి వైద్యులయమునకు కళాశాలకు ధనమును సమకూర్చుచున్నారు. ఇపుడు కళాశాలకు రమారమి 4700 రూప్యముల ఆదాయము మాత్రమేగలదు. గోపాలాచార్యులగారి ప్రమేయము లేకపోయిన నొక సం॥ మైనను కళాశాల జరుగుట కవకాశములేదు. వైన వివరించిన విషయములను నవలోకించిన వారల కాయుర్వేదమునకు మన రాజధానియందు గోపాలాచార్యులవారివలన గలుగుచున్నలాభము విదితమగుచున్నది. ఆయుర్వేద కళాశాలయందు వైద్య విద్య సంస్కృత భాషయందును నాంధ్రభాషయందును గలపలుకుచున్నది. ఆంధ్ర భాషయందు సంస్కృతాంగగ్రంథములందు గల వైద్య

పరిజ్ఞానము తరగతుల కనురూపముగ నేర్పబడుచున్నది. గోపాలాచార్యుల వారి రాంధ్రులకును నాంధ్రభాషకును నాయుర్వేద కళాశాలా ముఖమున పరమోపకారమును జేయుచున్నారు. ఆయుర్వేద కళాశాలయందు జదివిన విద్యార్థులందు కిరమిది ఇంతవరకును పట్టభద్రులైరి. లోగడి సంవత్సరమునందు సంస్కృత శాఖయందు 14 ఆంధ్ర శాఖయందు 4 విద్యార్థులుండిరి. గత సంవత్సరమునందు సంస్కృత శాఖయందు 6 ఆంధ్రశాఖయందు 7 విద్యార్థులుచేరిరి. అయినను విద్యార్థులసంఖ్య 21 మాత్రమే కలదు. విద్యార్థుల సంఖ్య తగ్గుట విచారకరము ఆయుర్వేదవిద్యను జదివెడి విద్యార్థులందఱేకులు ధనములేనివారు. వారు భరతఖండమునందలి వివిధప్రాంతముల నుండియును వచ్చుచున్నారు. వారందఱును సుపజేతనములను బొంది విద్యాభ్యాసమును జేయుచున్నారు. విద్యార్థుల ఉపవేతనములకై శ్రీమంతులు గత సం॥మునందు 1500 రూప్యములను ధర్మముచేసిరి. ఆయుర్వేదకళాశాల స్థిరముగ నిలిచి ఐవిజేయుటకై సంవత్సరమునకు రూ. 10,000 ల ఆదాయము రాగల మూలధన ము వసరముగ నున్నది. ఆయుర్వేదవైద్యభిమానులు దేశభిమానులు ధనసహాయమును జేసి ఆయుర్వేదకళాశాలనుబోషించుటకై పనిబూనుటయే సరము. ఆయుర్వేదకళాశాలను బోషించుటచేతను విద్యాదానమును వైద్యదానమును జేయుటకు వీలుగలుగుచున్నది. ఈపుణ్యమును దక్కించుకొనుటకు రాజులు లక్ష్మీపుత్రులు సమర్థులు. ధర్మపరాయణులు వారిద్రవ్యమును నాయుర్వేదకళాశాలను పోషించుటకై వినియోగించి గోపాలాచార్యుల వారి సమద్యమమును సఫలము చేయుమరని నమ్ముచున్నాము.

ఆయుర్వేద కళాశాలయొక్క నాల్గవ వార్షికోత్సవము నిన్నటిదినము సాయంత్రము దివాను బహదూరు రాజగోపాలాచార్యుల వారి యాజమాన్యముక్రిందను జయప్రదముగ జరుపబడినది. విద్యార్థులకు బహుమతు లొసంగబడినవి. కృతార్థులకు పట్టా లొసంగబడినవి. సభాధిపతియును సర్ సుబ్రహ్మణ్యం అయ్యరును ఆయుర్వేదప్రాశస్త్యమును గొనియాడుచు దాని పునరుద్ధారణవశ్యకతను తెలిపిరి. సర్ సుబ్రహ్మణ్యఅయ్యరు గోపాలాచార్యులుగారు 1895 నుండి నేటివరకును నాయుర్వేదమునకు జేయుచున్న సేవను నుగ్గడించిరి. ఆ స్తుతివాక్యములతో నందరేకీభవింప గలరు. చిత్రకారుడు రత్నంగారు గోపాలాచార్యులవారి పూర్ణాకారచిత్రపటమును వ్రాసి ఆయుర్వేదకళాశాలకు దానము చేయుటవలనను ప్రజలకు వైద్యరత్న పండిత గోపాలాచార్యులవారికట్ల గల గౌరవభావము విదితమగుచున్నది. ఆయుర్వేదకళాశాల దినదినాభివృద్ధిని జెంది గోపాలాచార్యులవారి మనోరథము భగవదనుగ్రహమువలనను సిద్ధించునని నమ్ముచున్నాము.

శాసన సభ - సభాధిపత్యము.

చెన్నపురియందు నూతనముగ నిర్మింపదలచిన వైద్యశాల నిర్మాణమును నిలుపుదల చేయవలయునని మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారి క తీర్మానము నుపపాదించదలచిరి. కాని మంగళ వారమునాడు గవర్నరుగారు చేసిన యుపదేశము ననుసరించి సభాకార్యక్రమము ముగియుటకై తీర్మానమును మెయిన్లకు నిలుపుదల చేసెనుట తెలిపియుండిరి. ఆప్రసంగమును పునఃస్మరించుకొని గవర్నరుగారు వారు నిర్వహింపవలసిన విధులను శ్రుతపరచిరి. గవర్నరు శాసనసభ కధ్యక్షుడు.

గవర్నరు ప్రధాన కార్యనిర్వాహకాధికారి. ఈ యాభయదశలయందును భిన్న విధములను గవర్నరు గారు కార్యభారమును నిర్వహించవలయును. సందర్భమునందు గవర్నరు అధికారమును నిర్వహించుచున్నదియును ఏ సందర్భమునందు శాసన సభాధిపత్యమును వహించుచున్నదియును నిర్ణయించుట దుస్సరము. సభాధ్యక్షతను నిర్వహించు నపుడు సభాధిపతి తటస్థభావమును వహించుచు నేపక్షమునకు బలముగలదో న్యాయము గలదో ఆపక్షము నవలంబించుట ధర్మము. శాసనసభయందధికారసభ్యులకును అసభికారసభ్యులకును సకల రాజ్యాంగ విషయములందును భేదాభిప్రాయము గలదు. శాసనసభల వ్యవహారక్రమమును బరిశీలించెడి వారల కధికారసభ్యులందఱొక మార్గము నవలంబించుచు రనియును నసభికారసభ్యు లొక మార్గము నవలంబించుచు రనియును విదిత మగుచున్నది. గవర్నరుగారు అవసరమైనపు డెల్లను సభికారుల పక్షము నవలంబించుచున్నారు. కాని ఒకవేళ నైనను సభికారులపక్షము నవలంబించుట లేదు. గవర్నరుగారు వారి సమ్మతిసంగు నపుడు సభ్యుని సమ్మతి నిచ్చినను గవర్నరు సమ్మతిగ జరిగింపించుచున్నది. అసభికార సభ్యులకును అధికార సభ్యులకును న్యాయము గలుగుటలును ప్రవర్తించుట తమ ధర్మమని గవర్నరుగారు తెలిపియుండిరి. న్యాయ మొకసారి మొనను నసభికారసభ్యులపక్షమున నుండకను సర్వ కాలము లందును సభికారసభ్యుల పక్షమున నె యుండుట చోద్యముగ నుండగలదు. శాసన సభాధ్యక్షతను గవర్నరుగారు గవర్నరువలె నిర్వహించుచున్నారు గాని సభాధిపతివలె నిర్వహించుచున్నారని నమ్మటకు వీలుగలుగుట లేదు. గవర్నరు నిరంతర మధికారుల పక్షముతో నేకీభవించుచున్నపుడు తటస్థభావమును బూనట కవకాశము లేదు. సభాధిపత్యము ప్రధానాధికారియైన గవర్నరుమీద నున్నపుడు శాసనసభయందు సభ్యులు స్వేచ్ఛగా వారి యభిప్రాయములను చెల్పుదురని నమ్ముటకు వీలులేదు. ప్రజలు రాజమార్గము నవలంబించుట సహజము. గవర్నరుగారి యభిప్రాయములతో సభ్యులేకీభవించుటయును నితరులయభిప్రాయముతో నేకీభవించుకుండుటయును సంభవించుచున్నది. ఈ యసందర్భములు గలుగకుండుటకై సకల దేశముల శాసనసభలయందును సభాధిపత్యమును సభికారాభిమతము లేనివారు వహించుచున్నారు. మనదేశమునందును శాసనసభలు వాని ధర్మమును బాగుగ నిర్వహించుటకై సభాధిపత్యమును సభికారసభ్యునివశము చేయుట యవసరము. మన ప్రతినిధులు కోరిన రాజ్యాంగసంస్కరణములం దిదొక సంస్కరణము. ఆ సంస్కరణావసరము గవర్నరునకు గలరెండధికారముల వలనను స్ఫుట మగుచున్నది.

మంగళ వారము సమావేశమునందు శివరావు గారు సంవత్సరమునకు ఎనిమిది సార్లు తక్కువ గాకుండను శాసనసభ గూడవలయు నని యొక తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. మోర్లిమిటో సంస్కరణముల ప్రయోజనము రాజ్యాంగ వ్యవహారములందు ప్రజలకధికమైన ప్రమేయమును గల్పించుటయై యున్నది. ఆ ప్రయోజనము శాసనసభ తరచుగ గూడుటవలన గలుగగలదు. ఇపుడు సంవత్సరమునకు నాలుగు సార్లు శాసనసభ గూడుచున్నది. మూడుసార్లు ముచ్చట ముగియగనే నాలుగవ దినమున నందరకును పెండ్లి బడలిక గలుగుచున్నది. వ్యవహారము చక్కగ సాగుటకై సావకాశ మవసరము. ప్రస్తుతస్థితియందట్టి సావకాశములేదు. సభలయందలి చర్చలవలన సభికారుల

కును నసభికారులకును ప్రయోజనము గలదని సకలతెల్లమున కార్థమై రంగీకరించిరి. సభలుగూడుటవలనను అధిక ప్రయోజన మున్నపుడు కూడుట కధికవ్యయ ప్రమాదము లాటకములు గాజాలవు. ఈవిషయమై గవర్నరుగారు చేసిన సంభాషణము విచిత్రముగ నున్నది. గవర్నరుగారు శాసన సభాపరిపాలనము గల రాజ్యముల శాసన సభలతో చెన్నపురి రాష్ట్ర శాసనసభను పోల్చుట వింతగ నున్నది. ఇతర రాజ్యములందలి శాసనసభలందు ప్రజాప్రతినిధులు వారి వాదమును నెగ్గించుకొనుటకు బలముగలదు. హిందూదేశ శాసనసభలందలి పూజ్యము. ప్రజాప్రతినిధులు లుప్తపాదించెడి తీర్మాన మొకటియైనను సంగీకృతము గాదు. గవర్నరు గారు శాసనసభలు చర్చా సభుములుగావని తెలిపియుండిరి. కాని అధ్యక్షుని యుపదేశములను అధికారుల నిరసనభావమును గమనించి నపుడు శాసనసభలు చర్చాసభలవలె నున్నవని తోచినను తోచవచ్చును. ఎక్కువ సభలకు చేయక పోవుటవలన నెవరికిని నష్టము గలుగలేదని యును నే వ్యవహారమును నాగలేదనియును గవర్నరు గారు తెలిపిరి. శాసనసభలు లేనపుడును వ్యవహారములు జరుగుచునే యున్నవి. ఎక్కువ సమావేశములవలన నెక్కువ వ్యయమైనను నెక్కువ ప్రయోజనము గలుగదని మాత్రము గవర్నరుగారు తెలిపియుండలేదు. ఈదేశమునం దితరదేశములందుగల శాసనసభ లున్నపు డధికారసభ్యుల యుపదేశములతో ప్రజాప్రతినిధులకు ప్రమేయముండదు. మూలతత్త్వమునందే భేదముగల ఇతర రాజ్యముల శాసనసభలతో హిందూదేశపు శాసనసభలను పోల్చుటవలన నేమియును ప్రయోజనముగలుగదు. అధికారమగ్గమును భేదించుటకై ప్రజాప్రతినిధులు చేసెడి శ్రమ విశేషమై యున్నది. ఆ శ్రమకు తగిన ఫలము గలుగుట లేదు. ఫలమును వృధిచేయుటకై సమావేశముల వృద్ధియనుకూలమగును గాని ప్రతికూలము గాజాలదు. ప్రజలద్రవ్యమును వృథా వ్యయము చేయజనదను భావము పాలకులకువలె ప్రజా ప్రతినిధులకును గలదు. గవర్నరుగారి హితోపదేశము సాదరభావ భరితమైన గాని ప్రయోజనము గలుగదు.

అంధాధికారి అవినయ ప్రవర్తనము.

ఎ. జె. బోరసుగారు పౌర సేవోద్యోగ వర్గమునకు తెంది యున్నారు. మధ్యరాష్ట్రము అసిస్టెంటు కమిషనరు పని యందున్నారు. భాంగము లైలుప్రేమను నందు మొదటి తరగతి బండియందు పయనము చేయుచు బారిష్టరైన ఆధ్యంకరుడు గారు బండి నెక్కబోయినపుడు కాల్గిన వాచి ఆధ్యంకరులము గలిగించెను. ఇంతయే కాకను కోర్టునందు ఆధ్యంకరుడుగారిని గురించి అనందవృత్తు ప్రలాపములను చేసెను. ఆధ్యంకరుడుగారు నోటీసు నిట్టకందున బోరసు గారు క్షమా ర్థము చేసిరి. తొందరగలను నిట్టి తొట్టుపాటులు గలుగుచుండును. ఆధ్యంకరుడు గారు న్యాయవాది యగుట వలన నీ వ్యవహారము నడిచినది. సామాన్య లెందరో ఇట్టి సంఘటనలందు నోరు మూసుకొని యుండును. ఒకటవ రెండవ తరగతి యందు పయనము చేసెడి యూరపియనులయందు సవినయ ప్రవర్తన లనేకులు గలరు. స్వయంకృతాపరాధమునకు క్షమార్పణ ప్రతీకారము.

హైందవ లిబరలు సంఘము.

ప్రపంచమునందలి రాజ్యాంగములను ముఖ్యముగ హిందూదేశ రాజ్యాంగమును వర్ణించుటకై బొంబాయి నగరమునందు హైందవ లిబరలు సంఘమును స్థాపించబడినది. సర్. వారాయణ గజేంద్రదేవ రాష్ట్ర గౌరవ్యము. ఇంగ్లీషు పాలకృష్ణ గజేంద్రరాజుగారి హైందవ సేవా సంఘమునకును బంధముగ నుండునని తోచుచున్నది. ఆంగ్లదేశమునందు సాంఘిక రాజకీయ సేవాదోశము విశేషముగ వ్యాపించుచున్నది. కాని స్వదేశసేవయోగమైన యొక సేవా సంఘమైన నితరకు స్థాపితము గాకుండుట సంతోషకరము. మనము కొంతవరకు సభలను కట్టికట్టి కాళ్ళ పరతంత్రుల మైనగాని గమ్య స్థానమును జేరుటకు సాధన మేర్పడదు.

కైదిలచే పని చేయుదుట. లండను, ఏప్రిలు 3:—మామూలు వేతనమునకు యుద్ధమునకు సంబంధించినవలదు. నిరాముసులగు పనిచేయుటకు యుద్ధమునకు భయపడగ బట్టుకొనిన న్యాయశాస్త్రు చేతల నందరిని కర్మాలయముల సరిహద్దులలో పని చేయునట్లు నిశ్చయించబడినదని ప్రెసు బ్యూరోవారు తెలియజేసిరి. వారమునకు రెండుసార్లు వీరు పోలీసు వాడగ్గరకు పోవలెను.

వర్తకసంఘసమావేశ సందర్భమున యుద్ధమునకు జనము కావలయుటచే మరుగుడు సామానము తయారుచేయు వారిని యుద్ధావసరమునకై విడుదల చేయవలయునని హెండరునక గారు పలికిరి. ఇట్లు వీరిని విడుదల చేయుటచే నష్టము రాకుండగలములకై క్రొత్త ఏర్పాటులను కూడ ఏర్పరచిరి.

బ్రిటిషు వారి ప్రకటనము

లండను, ఏప్రిలు 3:—ఆర్రాసుకు ఆగ్నేయముల యుద్ధమునందు హెనెక్ సర్ కోజీలు గ్రామమును బట్టుకొంటిమని బ్రిటిషువారు తెలిపిరి. రెండవసారి శత్రువులు ఎరుయుద్ధము చేయుతరి మా ఫిరంగులతో వారిని వెనుకకు పారదోలితిమి. దక్షిణమునకు కొంచెము ముందు మెయిస్సీమని, బట్టుకొని కోమసోయి అటనిరి ఆక్రమించుకొంటిమి. శత్రువుల విమానములను ఆరింటిని నేల గూల్చితిమి. రెండు పాడై క్రింద పడినవి. మా విమానములలో ఆరు కనబడుట లేదు.

అంతర్జామిని ముందుట.

పారిసు, ఏప్రిలు 4:—పరాసువారి చేపలపక్షము కటి ఫిరంగితో నూడుకొన్నట్లై ఒక అంతర్జామిని ఎఫ్.రి 20. నిమిషములలో ముంచినది.

అమెరికా నౌకను ముందుట.

ఏప్రిలు 4:—హ్యూయర్సు, అమెరికానండి బోయోపురు పక్షమున పోపు నౌకలలో ఆజుటెక్సు అనునది మొదటి సాయుధనౌక. ఇది రెండవ తేదీని జన్మకు జలాంతర్జామిచే ముంచబడినదని ఆపాగజావ అధికారులతో డెన్మార్కునకు యునైటెడ్డు స్టేట్సుకాన్సులుగారు తెలియ జేసిరి.

బ్రిటిషు వారి ప్రకటనము

లండను, ఏప్రిలు 4:—ఇల్లక్కుకు దక్షిణ భాగమునను హ్లాడిమిక్ లోలిన్సుకు ఆగ్నేయ ములయందును శత్రువులు మావైబడ వారిని వెనుకకు నెట్టితిమి. డెర్బాసును బొమ్మి జేయుచున్న నౌకా నిమానముక్రిందికి పోవలసి వచ్చెను. వైమానికులు తురుష్కవైన్యములన్న ఒక చిన్న నౌకపై ఫిరంగులను కాల్చిరి. నౌకా నిబ్బందినౌకకు కదలి తెట్టి పోయిరి. దీనిని వైమానికులు ఎక్కి చవ్వాయసోయి చేరిరి. తోవలో గొప్ప తుపాను తెట్టించెను. గాని శాంతించినపిదప టూర్నివో పడవ నూదని బాష్టమును పోయి చేరిరి.

మా. క్రినివాసశాస్త్రీగారు సంయుక్త రాష్ట్రములలో నుపన్యసించుచున్నారు వీరు క్యాన్సూరుకుండి ఈ నెల 2-వ తేదీని లక్నో కేగిరి. తేదీ నడుట మన రాజకీయావశ్యకతలను విషయమును గూర్చి ఉపన్యసించిరి. సభకు ప్రముఖులు చాల హెచ్చుమండి వచ్చిరి. సమ్యక్ సమీక్షా గావధ్యతలే వహించిరి. తమ కార్యము పరిత్యజించియు పరాధ ప్రావమల్ సజ్జనల్ అను పద్యము నందలి మూడు తెలుగు మన విరుద్ధివలం దిపుడు కనబడు చున్నారు. సామ్రాజ్యయం దితిర దేశములను కొంత తొగ్గ మకననమైనను హిందూ దేశము నకు స్వపరిపాలన మియ్యకలె నను వారు కొందరు. ఆయాదేశములకు నష్టము కలుగనంతవరకు మాత్రమే యుద్ధవలననవారు మరికొందరు. ఆయాదేశముల మేలుకొరకు హిందూదేశము నడగద్రొక్కవలెననువారు మరికొందరు. మూడవ తెగకు చేరినవారు చాలమంది 1-2 తెగల వారివలె చిత్రనాటక మాడుచుండురు. సామ్రాజ్యమునందలి దేశములను సంపూర్ణ వికాసమును బడయుట కవకాశము కలదు ఇండియాదేశమునకు స్వపరిపాలన మింకను ఒడంగకుండుట మేలు కాదు. 19 గురు సభ్యుల పుష్పము కుట్రయనియు దానిని ఖండించుటకు ప్రతి సంఘ మేష్వరుప ఖండరెననియు కలకత్తా వర్తకులలో నొకరు నుడివిరి. చెన్నపురిలో డాక్టరు నాయురుగారు నుడివిన కీర్తి మూఘాల వ్యా గారు ప్రత్యేకతను కోరువారు కారు. గాన వాళ్ళ మిట్టి బందనలను సరకు చేయక కార్యక్షేత్రతో వెనుకకు వెళ్ళకుండ పనిచేయవలెను. యవకులు కార్యనిర్వహణమున నాయకులకు నడవలెను గాని తమమై వేడికొనవలసి మా శాస్త్రీగారు నుడివిరి.

విరోధామహాసంగ్రామము

(రైతుల పక్షాన్ని)

ఇంగ్లండు

వైద్యమున చేర్పులు.

లండను, ఏప్రిల్ 3:— ఇదివరలో యుద్ధమునకు పూలములలో చేర నక్కరలేదని నిలుపబడిన వారిని మరల పరీక్ష చేసి వైద్యములోనికి చేర్చుకొనుటకు ఒక చట్టమును కామన్సున్స్ లో మూడవసారి ప్రవేశపెట్టిరి. 187 గురు అనుకూలముగను 19, గురు ప్రతికూలముగను అభిప్రాయమును తెలిపిరి.

స్పెయిను.

లండను, ఏప్రిల్ 4:— స్పెయినులో కాంతి నెలకొనుచున్నట్లున్నది.

కార్మికుల ప్రతినిధులు.

లండను, ఏప్రిల్ 4:— రష్యా దొరతనమువారి సభినందించుటకు ప్రోత్సహించుటకు కార్మిక నాయకులగు పార్లమెంటు సభ్యులనువారిని ఇంగ్లాండు దొరతనమువారు రష్యాకు పంపెదరు. ప్రాన్సునుండిగూడ ప్రతినిధులు వెళ్లవరని బోస్ట్గా గారు నుడిచిరి.

రొట్టెల వ్యయము

రొట్టెలవ్యయము తగ్గవలెనని బాతలెస్టుగారు నుడిచిరి.

వైద్యక సేవ

లండను, ఏప్రిల్ 3:— పార్లమెంటు ప్రభువులసభ వారు కానరాము నామోదించిరి. కఠినకానము లవసరము. పరిశ్రమలకు భంగము కలుగకుండనే కావలసినంతమంది సమకూరగలరని డర్బీ ప్రభువు గారు రనిరి.

వికలాంగులగు వైద్యకలకు పనులు.

లండను, ఏప్రిల్ 4:— వీరిని వాణిజ్యము నున్నగు వానియందు నియమించుటను గూర్చి ఆలోచనలు జరుగుచున్నది.

విమానములు.

లండను, ఏప్రిల్ 2:— పశ్చిమరంగమున బ్రిటిషువారి విమానములు 58 పరాసువారివి 71 జర్మనివారివి 138 విమానములును నాశమైనవి.

మరణము.

లండను, ఏప్రిల్ 4:— ఆల్బర్టును ప్రభువుగారు మృతి సెందిరి.

ప్రాన్సు

ఫిరంగులను ప్రేల్పుట

లండను, ఏప్రిల్ 3:— సోమునుండి ఎయిదువరకు ఫిరంగులు అపుడపుడు ప్రేలుచునే యున్నవి. ఏలెట్టికి ఉత్తర దక్షిణ భాగములందు కానలి వైద్యములు ప్రతియుద్ధము జేయుచున్నవి. నిన్నటికోజున వాక్సెయిలాక్ ప్రాంతముందు 6 మరణిరంగులను బట్టుకొంటిమి. బట్టేడి సెన్సిల్ మాగకోను డిభాంకేను ప్రాంతములందు యుద్ధము జరుగుచున్నది. ఆల్సెస్ లో నున్న సెపాయిలేహటు ప్రాంతముందున్న కందకమునై జర్మనులు దాడి జెడలిరి. మేము వారిని వెనుకకు పారదొలికితిమి.

కట్టుదిట్టములయిన సలములను గైకొనుట

శత్రువులు రిమ్మును బాంబుతో కాల్చుట.
లండను, ఏప్రిల్ 3:— సోముకుదక్షిణ పడమరభాగములందు బాంబుముగ ఫిరంగుల యుద్ధమునకు సిద్ధపడి ఈ ప్రాంతము దీదాల నుండి కాల్చెను ఎసిగ్నే బనేగుడా దక్షిణభాగములందు శత్రువు క్రింది ముట్టడించితిమి. ఓయిగువిద శత్రువులెంత మొండితనముగ పోరినను మా కార్యమును మేముకొనసాగించు కొంటిమి. బలమైన సేనలచేరీక్షింపబడుచున్న కొన్ని గుట్ట ప్రదేశములను 13 కిలోమీటరులవరకు ఆక్రమించుకొంటిమి. ఎసినిడేదాలక్, దాలక్, గిఫేకోట్సు, సెరి సెనున్నా

గ్రామములను, నోవీలిత దక్షిణదిశయందున్న కొన్ని కొండలను మావశముజేసికొన్నారము. ఏలెట్టిదనికి దక్షిణభాగముందు తుపాక్సు గ్రామముకలదు. ఇదటకొన్ని స్థానములు మా స్వాధీనమైనవి. ఇవి గాక దక్షిణ వాయవ్య సరిహద్దులు కూడ మా చేతులలో నున్నవి. వాక్సినీని కూడ మా ఆధీనములో నుంచుకొంటిమి. దానికి పడమట తూర్పుభాగములందున్న కొన్ని ప్రదేశములను కూడ చేబట్టితిమి. లూపాను యంత్రమువైపు సాగిపోవుచున్న కొంత జర్మను వైద్యమును మా ఫిరంగులతో కాల్చితిమి. శత్రువులు కిము వైని 2 వేల మైళ్లులను వర్షమువలె కురిపించిరి. ప్రళయకాలాభిలాషివలె బాంబులతో కాల్చి దీమున్నగరమునంతను భస్మముజేసిరి. న్యాయశాస్త్రవేత్త లెండగోచనిపోయిరి.

సెంటు క్వింటనుపై దాడి.

లండను, ఏప్రిల్ 4:— మేము సోము కిరుప్రక్కలను ముడుకు పోవుచున్నాము. ఎలిమెట్టునదికి దిగువను పోరు జరిగినది. మేము లెఫ్టు గ్రామమున ప్రవేశించితిమి. వాననికి దిగువ జర్మను లెదిరించి చాల నష్టపడినని పరాసువారు తెలిపిరి.

పారిసు నగరము దుత్సాహము.

పారిసు:— ఏప్రిల్ 3:— ప్రెసిడెంటు విల్సన్ గారిచ్చిన ఉపన్యాసమునకు పారిసు వారందరూ అపారముదము కొందుచున్నారు. కియోస్కు వార్తాపత్రికను ఒకమారుచూచి సంతోషించుటకై బ్రహ్మయత్నము గావించిరి. అమెరికనులయం దిరముల కవరలప్రజలు తమసంతోషమును సభలలో తెలియజేసిరి. రాష్ట్రీయనగరములందు కూడ యిదే ప్రకారముగ ప్రజలు తమ సానుభూతిని కనపరచుచు ఉత్సాహముతో సభల జరిపిరి.

శీతకాలిచే యుద్ధ మూగిపోవుట.

లండను, ఏప్రిల్ 3:— ఈదినము ప్రధానకార్యాలయ మందున్న రాయిటరు విలేజుకుడిట్లు వ్రాసెను.— శీతవాయువుచే యుద్ధమునకు ఆటంకము కలిగినదికాని ఆగ్రాసుకు 5 మైళ్లదూరములో నున్న హెనిక్ నూరు కోజీయాలు ప్రదేశమునుండి పూర్తిగ శత్రువులను పారదొలికితిమి. ఇప్పుడు మేము ఒకేపంక్తిగ 14 మైళ్లవరకు విధానముగ ఆగ్రానుదక్షిణ భాగములందున్న బూరేమ్మనుండి బూమెట్టుదగ్గర నున్న ఎమిస్సు కాంబ్రేరస్తావరకు పోవుచున్నాము. సెంటు క్వింటికోకు వాయవ్యములగా మా సేనలు పయనమై కొన్ని స్థలములను స్వాధీనము జేసికొన్నవి.

రష్యా

రష్యావారిని హెచ్చరించుట

లండను, ఏప్రిల్ 3:— రష్యా రణరంగముందు జర్మనులు బలకరమైన సేనలతో రష్యావైద్యములపై బడిన మరము జేయుటకు ప్రళయముగ ఏర్పాటు గావించుచున్నారని రష్యా యుద్ధమంత్రి గూచికాపుగారు చెప్పినట్లు ప్రెస్కోరేగ్ లో నున్న 'డెయిలీ క్రానికలు' పత్రికారేఖకు దొకడు వ్రాసెను. కాబట్టి యావన్యండియు తమకు తగుకీతి సహాయము గావించి శత్రువులతో పోర సమకట్ట వలయును. ఇట్లు సమకూడుటకు ఆయా పటాలముల అధికారులు గవర్నరు మున్నగువారు శ్రద్ధ వహించి వైనికులను తయారుచేసి సిద్ధముగ నుంచవలెనని కూడ పలికిరి.

జవాహరి అధికారి

లండను ఏప్రిల్ 3:— జెనరలు సర్ ఆర్తరు వైనుగారు జవాహరి అధికారపరవని వదులుకొన్న కారణముచే మేజరు జెనరలు సర్ జార్జి ఎంగు హెన్రీడు గారిని జవాహరి అధికారిగ నియమించిరి.

రష్యావారి విజయము

తురుష్కులు తిరోగమనము గావించుట.
సింట్, ఏప్రిల్ 4:— మెసపొటేమియా రంగముందున్న ఒకరు 1917 సం॥ ఏప్రిల్ 4-వ తేదిని ఈ తంతింపిరి.

రష్యావారు తురుష్కులను తరుముట.
జెలిల్ హంబెక్, ఏప్రిల్ 1:— వెయివా క్కనుమ నుండి తురుష్కు వైద్యములను రష్యావారు తరిమి వేసిరని ఈ తీణమందే వింటిమి. కపిరిసిరికొత్తు తూర్పుగ రెండుసార్లు తురుష్కు వైద్యములు పరుగెత్తిపోయినవి. అల్వందుడయ్యా సంయుక్త దారిని దాటి ఈ వైద్యములు వెడలిపోయినవి. ఇది వరకు జెబలు హర్నికోను కాపాడుచున్న వైద్యము కూడ మా బలములతో పోరలేక వెనుకకు మరలి పోయినవి. ఈ రోజున జెబిలు హర్నికో హంబెక్ ఉత్తర ముఖముగా బయలుదేరి కిజిలికోబటును ఆక్రమించుకొంటిమి. మా అశ్వదళములు 7 మైళ్లు ముందుకు సాగినవి. ఉదయమందు శత్రువులు రస్తాను ఫిరంగులతో తగుల పెట్టుచున్నారు. కాని యిప్పుడు అట్టి దేమియులేదు. వీనిని బయలుజూడ తిరోగమనము గావించుచున్న తమ వైద్యములతోచేరి వెనుకకు మరలివని తెలియుచున్నది. మందుగుండుసామానులను ఆహారపదార్థములను కొనిపోవుటకు సహకారిగా ఉన్న వంతెన కిజిల్ రోబటుకును ఖనికిస్కుకును మధ్యనున్నది. నది దాటుటకు వీలులేదు. కాల్బలములు దో నెలమిదా నెక్కి ఒడ్డు చేరినవి.

రష్యావారి ప్రకటనము.

లండను, ఏప్రిల్ 4:— ఇల్గుస్టు కోర్వోలకు దక్షిణమునందున్న శత్రువులను మేము తరిమితిమి. స్టాహాడునది సమీపమున శత్రువులు మాస్టానులపైని గుండ్లకు వదలిరి. వారు 13 సార్లు విషవామువులను వదలిరి. మేము వెనుకకు పోతిమి. శత్రువులు నదిని దాటిరి. మా సేనలో చాల మంది నష్టపడిరి. రఫీలో వారు పశ్చిమమున 6 మైళ్లలో నున్న ఆస్త్రియానారి కందకములలో మూడిటిని మేము వశపరచుకొంటిమి. బల్గరలు డాన్యుబునదిని దాటబోగా మేము వారిందితిమి.

ఆత్మహత్య యత్నము.

లండను, ఏప్రిల్ 4:— వెనుకటి రష్యా ప్రధానమంత్రి భార్య ఆత్మహత్య చేసికొన యత్నించెను.

రష్యా సేన

లండను, ఏప్రిల్ 3:— రష్యాలో 7 గురు సభ్యులు గల నూతనమంత్రివర్గమును స్థాపించి వైద్యమునంతను సవరణచేయునట్లు తీర్మానింపబడెను. వైనికులందరూ వర్షములను వైరభావముతోనే జూచుచున్నారు. పిప్లకాలమున జారు గారు వైనికులనందరిని రమ్మందురేమా నని జూరిగారి నంగికరింపజేయుటకు జరల్ ఆల్జెక్ గారు చాల పాటుపడిరి.

అమెరికా

మిత్రమండలివారిలో కూడి పనిచేయుట.

వాషింగ్టను, ఏప్రిల్ 4:— మిత్రమండలివారికి తోడ్పడి వారిలో ఈ ఘోరసంగ్రామముందు చేయవలసిన పనిని గురించి ప్రెసిడెంటు విల్సన్ గారికింద చెప్పవలెనని ఉపన్యసించిరి:— మిత్రమండలి వారిలో నేకీభవించి పనిచేసినచో జర్మనులపై ఆనాయాసముగ యుద్ధముచేయుటకు వీలు కలుగును. ఇంతియ గాక ఆర్థికవిషయములో కూడ లాభముండును. ఒండొరులకు ఆర్థిక సహాయము కావలసియున్నది. ఇట్లు ఉభయులు ఆర్థిక సౌకాదళ విషయముల సందర్భమున కూడి పని చేసినచో మరకు ఎవ్వధమైన అభ్యంతరములు కలుగ జాలవు. మనల నెవరను డికోన జాలరు. జర్మనుల జలాంతగ్రాముల దుండగముల నివారించుటకు మన ఉభయనౌకాదళములను సమకూర్చి పని చేయవలెను. ఉభయ వైద్యము లేకీధనించినచో యునై టెడ్డు స్టేట్సు రాష్ట్రవైద్యము మరింత అభివృద్ధి జెందును. కత్తిగట్టి యుద్ధము చేయుట కందరిని గూడ సంసిద్ధులుగ జేయవలెను. వలయు నన్నపుడు కావలసినంత సేన సమకూర్చి తయారుచేయుటకు ఏర్పాటు గావించవలెను. అనవసరముగ ప్రజలను బాధించకుండ పన్నులచే నొప్పింప కుండ యుద్ధములను అనవసరము లేకుండగ దొరతనము వారికి యుద్ధవ్యయమునకు ప్రజలు కొంత సొమ్మును సమర్పింప వలెను. మనము సన్నాహము చేయుటలో ఇంతకు పూర్వము జర్మనులతో యుద్ధము చేయుచున్న అన్ని దేశములకు మరము వలయు సామగ్రిసంతను సుప్లయ చేయుట మరవ వలదు. వారందరూ యుద్ధములో మునిగి యున్నారు. వారికి మనము ఉపకారము తప్పక చేయవలెను.

అమెరికాలో కాంగ్రెసు సమావేశము.

లండను, ఏప్రిల్ 3:—దేశమందు లభించు వస్తుజాలముల నన్నిటిని సమకట్టవలెను. నాకాదశములకు వలయువానిని సమకూర్చి అంతర్జాతీయ సంఘములకు అందజేయువలెను. కొత్త సేనను నిర్వహించున సమకూర్చవలెను. పిమ్మట 5 లక్షల మందిని నిర్వహించవలెను. యుద్ధము చేయుచున్న మిత్రదేశములవారికి సామగ్రిల నందజేయవలెను. వనకు జర్మను ప్రజలతో మైత్రీయేగాని విరోధములేదు. జర్మను దొరతనము వారు ప్రజల యిష్టము ననుసరించి పనిచేయుటలేదు. నిరంకుశత్వమున సంగ్రామమును ప్రకటించిరి. స్వపరిపాలనముగల దేశములవారికి వారసుని వీరివలె పరిసర దేశములందు చూరులనుంచి పొంది చాత మొనరించుట కదను కొరకు వేచియుండలేదు. మోసమున దేశముల నాక్రమింపదలవలెను. రష్యాలోని పరివర్తనము సమయానుకూలముగకలిగినది. న్యాయశాంతిలక్ష్యము పోరు దేశములవారికి పుడు రష్యావారు నిక్కముగ బాసటకాగలుగుదురు. దురాగతములకు కుట్రలన్నియు జర్మను ఉద్యోగుల ప్రోత్సాహమువలననే జరుగుచున్నవి. దీనివలన కలహప్రియత్వము విడితముగ నున్నది. మనచేతబడిన జర్మనులలేఖయే దీనికి నిదర్శనము. ఇట్టి దొరతనముతో మైత్రీ ఎన్నటికిని పొసగదు; గాన ప్రయత్నము వారి రక్షాహస్తమున కంగీకరించెదము. మనకు స్వాధీనపరత్వములేదు; రాష్ట్రాధికారములను సాధించునట్లు స్వేచ్ఛాన్యాయ సంరక్షణముకొరకు కార్యమునకు దిగుచున్నామని ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారు నుడిచిరి.

మాకు ఆస్ట్రీయాతో నిపుడు పోరులేదు. జర్మను ప్రజలతో గూడ విరోధము లేదు. వారికి మేముపకారము చేయదగిన అవకాశము కలుగక పోదు. జర్మను అమెరికనులలో పిచ్చిచేష్టలు మోపుచున్నవి. అట్టివారు కనకశిక్షకు పాత్రులగుదురు. నే నీసభలో నిట్లు చెప్పవలసి వచ్చినందులకు చింతిలు చున్నాను. దారుణ చర్యలతో మనము కొంత కాలము గడపవలసి యుండును. శాంతియుగ కాలము బుచ్చు ప్రజలను సంగ్రాహికి బలియొసంగుట చాల సంతాపకరము. నాగరకతయే ఐహిత్యముగ నున్నది. జీవితముకంటె స్వాతంత్ర్యమే మిన్నయగును. అని నుడిచిరి విల్సనుగారు వచ్చినపుడును వెడలి నపుడును ప్రజల కోలాహలము మిలిమిరినది. సభ్యుల ఉత్సాహమునకు మితిలేదు. యుద్ధమును ప్రపంచమడచి ప్రెసిడెంటుగా రక్షణగా యుద్ధము కలను కలదను కేకలు నిండి పోయినవి. విల్సనుగారి యుపన్యాసము ముగియుననే కోలాహలము బ్రబలింపె.

సెనటుసభను ప్రస్తుతము.

చాలించుటకు కారణము.

లండను, ఏప్రిల్ 3:—లాసోటిటు శాంతిపథము సంకేతముతో కూడుకొన్న ఆక్షేపణను సూచించుటచే సెనెటు సభను చాలించవలసి వచ్చినది. కాని ప్రజానాయకులు ఒకే దిగిని తీర్మానము బలపరుచున అరోజుకు కదలక రాజ్యము నిర్వహించ వలెనని పలికిరి.

మిత్రమండలివారితో అమెరికా నాకాదశము వారు కలిసి పనిచేయుట.

వాషింగటన్, ఏప్రిల్ 6:—మిత్రమండలి నాకాదశముతో అమెరికావారి నాకాదశములు తోడ్పడి కుడిభుజము ధివలె సహాయపడి సమరముచేయ పూనుకొనెనని నాకాదాఖ్య కారి ప్రచురముచేసిరి. మంత్రవర్గము వారు ప్రజల అనుమతిపైని యుద్ధమునకు వలయు ఋణమును చేయవలెనని ఆలోచన చేయుచున్నారు.

అమెరికావారి విలేరణము

లండను, ఏప్రిల్ 4:—అమెరికా పరివర్తన సమయమున పరాసువారు వారికి చేసిన ధనసహాయమునకు ప్రతిగా మరల అమెరికావారికి 10 కోట్ల పాసులను పరాసువారి కుచితముగ నిచ్చెదనని తెలియుచున్నది.

అమెరికా రాజ్యాంగసభ.

వాషింగటన్, ఏప్రిల్ 4:—సేనలో వారి అన్యదేశ భార్యునిర్వాహక సంఘమువారుకొన్ని మార్పులతో జర్మనులకును అమెరికాకును యుద్ధము నరుగుచున్నదని ఒప్పుకొనిరి. దీనిని గురించి తెలుసు స్వాగృహ మెంటు సభలలోని తీర్మానము లుపపాదించబడినవి. కాని ఏమియు పర్యవసానము లేలేదు. రేపు తెలియగలదు. రెండు సభలవారు నూజికి 99 గురు ఈతిర్మానము నొప్పుకొందునని జడలు అనుకొనుచున్నారు.

రూజువెల్లుగారు అధ్యక్షుని అభినందించుట.

లండను, ఏప్రిల్ 3:—అమెరికా అధ్యక్షులగు విల్సనుగారిని అభినందించుటకై రూజువెల్లుగారు వారి మందిరము నకు దయచేసిరి.

అమెరికావారి ఏకాభిప్రాయము

న్యూయార్కు, ఏప్రిల్ 4:—యూనైటెడ్ స్టేట్సులో నున్న అన్ని కక్షలవారును తమ భిన్నాభిప్రాయమును కట్టి పెట్టి విల్సనుగారి ఉపన్యాసమును ఆమోదించిరి.

జర్మనీ

జర్మనుల ముట్టడి.

లండను, ఏప్రిల్ 3:—అమెరికావారు అనవసరముగ సమరమునకు దిగిన కారణముచే జర్మనులు తమ జలాంతర్గాములను మరింత ప్రబలముగ ప్రయోగించెదరు. ఇది తప్పక తటస్థించును.

రాజ్యకార్యతంత్రజ్ఞులు సెల్సునుండి వెడలిపోవుట

లండను, ఏప్రిల్ 4:—బెర్లిన్:—మార్చి 3:—బ్రుసెల్సు నగరమును తమ సిబ్బందులతోనున్న అమెరికా వైవాహిక మంత్రులు ఆ నగరమును వదలి యిచటకు తిరిగి వచ్చినారు.

సార్వభౌముల సమావేశము.

ఆయుష్టరథం నీప్రిల్ 5:—కయిసరును, కయిసరు ప్రభిణి నిర్వహించుటకు ఆస్ట్రీయా సర్వభౌములను వారి పత్నియు, జెరిని ప్రభుగాను ఆస్ట్రీయావారి సిబ్బందికి ప్రధాన నాయకుడు జెనరలు ఆల్టవాట్టానిని బర్లగాను జర్మనుల ప్రధాన కార్యాలయము కేసెల్ను బెర్లిన్ తలెత్తివార్తలు తెలుపుచున్నవి.

జర్మను మిత్రుల సంధియత్నములు

లండను, ఏప్రిల్ 4:—ఈ సంధిసావనల విషయము నాకు తెలియదని బోనగ్లాగారు నుడిచిరి.

సంధియత్నములు.

ఏప్రిల్ 3:—ఆంస్టరుడాం, జర్మను మిత్రులు కొత్తగ సంధి ఏర్పాటును జేయుచున్నారని లోకలుజేగరు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

టర్కీ

సిలేలో బ్రిటిషువారు విజయులగుట

సార్వభౌముడు వీరిని అభినందించుట.
లండను, ఏప్రిల్ 4:—జెనరలు మర్రేగారికి జాడ్జిచక్రవర్తిగారి తంతినంకిరి:—ఇటీవల మీరు మీ సేనలతో గాంచిన జయమునకు మేము చాల సంతసించు చున్నాము. మీ సేనలు నిర్వహించిన కార్యములనను, మిత్రమండలి వైర్యము వారు గాంచిన సహాయముచేతను మేమందరము చాల ఉపాసించు చున్నాము. ఇకముందుకూడ మీ వైర్యములు ఇదేరీతిగ పోరి విజయులగుదురుగాక. సహజపరాక్రమముతో పోరి జయముగాంచిన మీ సేనల నన్నిటిని అభినందించుచున్నాము.

మొసపోటెమియాలోనికి ముందుపోవుట

థిల్లీ అబ్బాసు స్వాధీనముగట.
సిడ్నీ, ఏప్రిల్ 4:—మార్చి 31-న తేదీగల ఈతంతి వార్తలో యిట్లున్నది:—కిజిలోహాటుకు వైర్యుని 13 మైళ్ల దూరములోనున్న థిల్లీ అబ్బాసును మా సేనలు స్వాధీనము జేసుకొన్నవి.

హాలండు

హాలండు దేశమందు ఆహార విషయము

శ్రోగ్:—వ్యవసాయము చేసికొనుటకు పైనికులకు తెలియచ్చు సంకల్పమున ప్రస్తుత స్థితిగతుల ననుసరించి విస్తారముగ ఎంకిరి కలబియుటకు నిలబడినది యుద్ధమంత్రులగు నుడిచిరి. హాలండుదేశమందు దివుడు ఒక దినమునకు సరిపడు రొట్టె 9 డొస్సుల బరువు కలిగియున్నది. అనగా రోజు 1 కి 9 డొస్సుల రొట్టెకంటె ఎక్కువ యిచ్చుటలేదు.

ఆస్ట్రీయా

ఆస్ట్రీయావారు యుద్ధమును సమాప్తిచేయగోరుట

లండను, ఏప్రిల్ 4:—జర్మనుమిత్రులు ఘనముగ సంధి వరతులచే కష్టపడుచున్నయు శత్రువులకుకూడ నీరము. గా కూడ సంధి సమకూర్చు యత్నించి త్వరలో యుద్ధము సమాప్తము గావించు చున్నారనియు లోకలుజేగరు పత్రికలో వ్రాయబడి యున్నది. ఇంతయుజూడ ఆస్ట్రీయనులను జర్మనులను సంధి కొరకై తొందర చేయుచున్నట్లు తెలుచున్నది ఈ ఘోరసంగ్రామముచే జర్మను మిత్రుల దేశమునకు సంక్షోభము కలిగి కుటుంబములు నాశనమగుచుండుట సాధ్యమైనంత త్వరలో యుద్ధము పరిసమాప్తము గావలెనని ఆస్ట్రీయావారు జర్మనులకు తొందర కలుగ జేయు చున్నారని తోచుచున్నది.

థిల్లీ

రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చినయుద్ధతంత్రీవార్త.

పరాసు బ్రిటిషు వైర్యములు జర్మనులను ఇంకను వెనుకకు పారదోలుటయేగాక జర్మనులు కొత్తపంక్తుల కలుపుకొనెనదమని ఏర్పరుచుకొన్ని ప్రదేశములనుకూడ స్వాధీనము జేసికొనిరి. లాంగ వెస్టినును, వైరామాంటు, ఈక్వెల్స్టో విల్లరును ప్రాకె పాలుకోర్డు న్యూవిజ్జీగ్రామాదులను బ్రిటిషు వారు స్వాధీనముచేసికొనిరి. జర్మనులు ముఖ్యస్థానమని తలచిన క్రొయిసెల్సుకు దక్షిణ పడమటిభాగములందున్న స్థానములను గూడ వశముగావించుకొనిరి.

లానుకు పడమట కొండలతోను అటవితోను కూడుకొని దుర్భరముగ నున్న ప్రదేశమును పరాసువారు అతిసాహసముగ పోరి బట్టుకొనిరి. సెంటు గోడెయిను అటవీమార్గమును కూడ అనుకూలముగ జేసికొనిరి. అచటనుండి ఎయిసువరకు కొన్ని స్థలములను ఆక్రమించుకొనిరి. సెంటుక్వింటెను వైపుముందుకు సాగలేదు. శత్రువులతో కలిసిమెలిసి ఎచట చూచినను తమ సేనల పోరుచున్న వని పరాసువారు అధికారపూర్వకముగ తెలియజేయు చున్నారు. ఇకముందు శత్రువులతో యుద్ధము చేయుటకు ముందు ఇదివరలో బట్టుకొన్న ప్రదేశముల నన్నిటిని భద్రపరచుకొనిన గాని సమరమునకు పరాసు బ్రిటిషువారు పోరులనుకొనలేదు.

వెడ్డు ప్రాంతముందు జర్మనులు తిరుగ యుద్ధముచేయలేదు. కాని ఆవుకోర్డు అటవికర్ల తమ వద్దనుండి జర్మనులు స్వాధీనము జేసికొని 18వ మార్చినరకు జర్మనుల స్వాధీనము లోనున్న కొన్ని కందకానలను పరాసువారు బలకరముగ పోరి తిరుగ స్వాధీనపరచుకొనిరి.

గోజయా ప్రాంతముందు ఆస్ట్రీయనులు ఇటలీ వారిపై రెండుసార్లు దాడి వెడలిరి. ఒక యుద్ధమునందు పరాజితులయినను రెండవయుద్ధముందు ఆస్ట్రీయనులు ఇటలీవారి కందకములలో కొన్నిటిని స్వాధీనము జేసికొనిరి. జర్మను మిత్రులు ఈకొత్త యుద్ధమునందు ఇటలీని రూపుమాప నుద్దేశించుచున్నారని ప్రజల అభిప్రాయపడుచున్నారు.

బార్నో విచ్చి మధ్య భాగమును కొండెము రష్యావారు లాంగవలసివచ్చినది.

మొనాస్టరు కు త్తరముందును వాయవ్యములయందును జర్మనుల పంక్తివంతను పరాసు సేనలు స్వాధీనముజేసుకొన్నది. 2000 తురుష్కులైన కల నోడించి సేనాని పైనికులను బంధీకృతులు జేసి, సేనాని సిబ్బందివలెను కూడ గాబూ వద్ద పట్టుకొని పలస్టీనులో నున్న తురుష్కుల వైర్యములకు అపారవత్తుము గావించి హతమగునట్లు బ్రిటిషువారు చేసిరి.

జలాంతర్గాములవలన మందుగనులచేతను ఓడలుకొంచెము చొచ్చుగ నష్టపోయినవి. 25 వ మార్చితో అంత్యముగ వారములో అన్ని జాతులవారికి సంబంధించిన ఓడలు బ్రిటిషు శేవులలోవచ్చి చేరవని. 2314 వ గ్రకనాకలు 2435 నాకలు చేరునవదలిపోయినవి. 1600 టన్నుల బరువునకు మైబడికట్టి 18 నాకలను 1600 టన్నులను లోనగు బ్రిటిషు గ్రకనాకలు 7 ను ముంచబడినవి.

కామరు సభలో రాబర్టు కేజు ఇట్లు చెప్పెను.—మన ముట్టడిచే జర్మనులతో తిండికట్టినది. ఉన్ని ప్రత్తితోలు మొదలగునవి చాల కాటకముగ నున్నవి. ప్రజలు అల్లకల్లోలముగ తిరుగబడి అల్లరులు వొచ్చుచేయుచున్నారని వినుచున్నాము. సాంఘికవాదులు గూడ ఓచ్చిప్రాగులో అత్యవసర అధిక పత్రమును ప్రదేశవెట్టగూడదని ఆక్షేపించుచున్నారు. యుద్ధ మారంభమైనది. మొదలు నీరు కొరతనువారపై తిరుగబాటు జేయుట మొదటి సంగతి.

ముఖ్య సమాచారములు

(1)

మైసూరు యువరాజుగారు నిన్నటిదినము దేవనగరము నుండి బెంగళూరుకు పోయిరి.

గుడ్ ప్రయత్నమున ఆంగ్లవాత్సాహిక లెవీయు ప్రయత్నించుచున్నది.

గోదావరి జిల్లాలోని కొంతమంది కృష్ణానాయకులు గారు మలబారు జిల్లాలోని కొంతమందినిగా నియమింపబడవచ్చునని నూచింప బడినది.

బెంగళూరులోని ఎస్. ఏస్. రామారావు పాపనండు తిరిగి గడియారములను దొంగిలించిన గారునిగు అనునతనికి సిటి మేజిస్ట్రేటుగారు మూడుమాసముల కఠినశిక్ష విధించిరి.

వివాద బహుమతి రామచంద్రారావుగారి రింకను తమ నాతకోగ్యములో చేరలేదు. ప్రస్తుత శాసనసభ ముగిసిన గానే నెల్లూరు కలెక్టరు పదవిని ఖాటుగారికిచ్చి వారు తమ యుగ్యములో చేరెదరు.

కలకత్తా పురపంచమున గవర్నరుగారి ఆధ్వర్యమున క్రింద 4 వ తేదీన సభ జరిగినది. యువజన క్రైస్తవ సంఘాభివృద్ధిని గూర్చి యువనాథులు జరుపబడినవి. గవర్నరు గారును లార్డు లింగ్ గారును ముచ్చటించిరి.

1917 వ సంవత్సరమునకు 10 లక్షలు కావలెనని గోల్డ్ గారు నుడిచిరి. బొంబాయి వారు 1½ లక్షలు కలకత్తా తరపు క్లబ్బు వారు 15000 ను పాదాసము చేసిరి. కలకత్తా వారు గూడ 1½ లక్ష నియోగ్యులెనని గోల్డ్ గారు నుడిచిరి.

1915-16 సం॥ యుద్ధముల రిపోర్టు సందర్భమున గత సంవత్సరము నుండి జరిగిన కార్యాచరణలపై మైసూరు సంస్థానపు సేనలు పంపబడినవి. పేరు ప్రతిష్టలు నిలిపి శత్రువుల దొంగిలించి దొంగతనమువారి మెప్పుల పొందినవనియు తెలిసిరి.

అతితగ్గలో హుందీల మారకపుట త్రీడిని తొలగించుటకు దొంగతనమువారు దూపాయివోట్లను ప్రవేశపెట్టి నిశ్చయించి వారనియు క్రిందములోనే అనుటకునచ్చు ననియు పయనించు ప్రతివాదాభివృద్ధిలకును వ్రాసియుండెను. పోయిన వారమునందు కలకత్తాలో మేయరుగారు వర్తకులతో దీనిని గురించియు ముచ్చటించిరి.

కూనూరు కంటోన్మెంటునందు ఒక పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరుగారు పోలీసు వాకరులను నమూనాచేసికొనుటకు ఒక పద్ధతి నేర్పాటు చేయుచున్నారు. కనుక ఉద్యోగులందఱును తమ వాకరుల మంచి నడవడియన్న గుణములను ఒక పుస్తకమునందు (వెల 2½ అంక) వ్రాసికొనుట నేర్పాటుచేయవలెనని బ్రిగేడువారు ఉత్తరువులను ప్రకటించిరి.

పీమ్మలో జరిగిన సామాన్యసభలో కనకా ప్రతినిధి గోల్డ్ గారు పలికిరి:— సర్వసామాన్యసభయందు హైందవ ప్రతినిధులు సమావేశమగుట ఇదియే మొదటిసారి. వారు తమ వైఖరియను, ప్రభుత్వముపట్ల తమకుగల సానుభూతిని ముందుగాను చేయవలసిన కార్యములపై సామాన్య ఆశ్చర్యములను ఎదురుచూచుచు ప్రాణములపై నష్టంప సంస్థలయందున్నాడు.

కలకత్తా గ్రేటు ఈస్టర్న్ హోటలులో నుండిన డబ్లియు. మెక్స్ వేగారు 3000 రూపాయల నగలుపొయిన వని బుధవారమునాడు పోలీసువాకి తెలుసుజేసిరి. ఇతఁ డెక్కువ ఖాళీగారును, ఒక సహాయక సెక్యూరును, ఒక సి.బి.డి. ఉద్యోగియు వేసుచు విచారించ మొదలిడిరి. గురువారము రాత్రి మెక్స్ వేగారి డెయిలీలోనే నగలన్నియు నుండెను. ఇంతలో ఈ నగలు వేరువేరు పెట్టెలలో నుండెను.

బెంగళూరుయొద్ద నీలసమద్ర మను నొకనది గలదు. దానియందు కొందఱు కోవర్ జాలిజనులు స్నానముచేయుచుండగా, నదియొడ్డున ఒకనికి నూరురూపాయల నోటు చిక్కినది. అతడు దానిని తెచ్చి దానివిలంబంబెంతయో తెలియక దిక్ మాన్యార్థిగనుకొనియెద్ద కడుగబోగా పోలీసు వానినిచూచి అతనిని పట్టి బంధించిరి. బెంగళూరుజిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారివలన ఈ నోటు విచారింపబడుచున్నది.

కొచ్చి సంస్థానమున గ్రామ పంచాయతులలో పని బాగుగా జరుగుచున్నదని సంస్థానాధిపతులు గ్రహించి పెద్ద రాజుగారి వజ్రపూర్తి ఉత్సవసందర్భమున సివిలు దావా లను (కొద్ది మొత్తములకు) విచారించుట గూడ నధికార మొసంగిరి. ఇదివరకు ఆరోగ్య వ్యవస్థాన రాజమృగాలు లను ఈ సంఘములు గమనించుచున్నవి.

ఈనెల 4 వ తేదీన జరిగిన కలకత్తా పురపాలక సంఘ సభలో అధ్యక్షులు పురపాలక సంఘసభ్యులతో ఇట్లు తెలియజేసిరి “ఆయావాడ్ల కమిషనులు ఆయావాడ్లలో నున్న ప్రజలకు ఈ యుద్ధమునావశ్యకతను గురించి తెలియ జేయవలయు ననియు ఇట్లుచేసినచో యుద్ధమున సంఘము వారి కార్యభారము కొంచెము తగ్గుననియు యుద్ధమునకార్య దర్శిగారు జాబువ్రాసిరి. రెండవయుద్ధమునసభ రాజోపు బుధవారమునాడు కలకత్తాలో పురపంచమున గోనాబ్లాష్ ప్రభువుగారి ఆధ్వర్యమున సమకూడును.”

ఒక డొక శ్రీకి ప్రోపోటు వ్రాసియుచ్చెను. ఆప్రో నోటు నామె తన మరచిపేరునకు మార్చి యిచ్చెను. సామెన్యు యను పుచ్చుకొనలేదు. పిమ్మట కొంత కాలమునకు మరచి బాకీదారునిదై దావాచేసెను. ప్రతిఫలము ముట్టలేదుగాన మార్పు చెల్లగూడదని సాక్ష్య నియమము కామె కోర్టుకు వెళ్లుచుండగ దారిలో కాచియున్న మరచి ఆమెకు కత్తితో నరికి చంపి వివరీతపు దాహుగుటచే నీరుత్రాగి పోలీసు స్టేషనుకు బోయి నిజము చెప్పి లొంగిపోయెను. ఆతనిభార్య యిహా త్యంతయు చూచిన దగుటచే నిజము చెప్పెను. అతనికి కల్ల కోటు జడ్జిగారు మరణదండన విధించిరి.

దొంగతనము వారి గుర్రపు జీను తదితర సామానులు విక్రయించు దుకాణమునకు బోయి హెమెంగునే గారి పేరిట ఒక బనాతు గుడ్డను తీసికొని హెమెంగునే గారికి ఈ దుకాణదారులచే ఒక తప్పును బిల్లును పంపించిరి అట్లు రహిమాత్ ముజాఫరు హసేను అను నిర్దయ ముద్దయలకు కాక్ పూరు సెషను జడ్జిగారు 4 సం॥ కఠినశిక్ష విధించిరి. పీరు అలహాబాదు ఉన్నత న్యాయస్థానమునకు ఆపీలు చేయ హెమెంగునే గారు వీరలకల మోసపోవుటకు సామాన్యులు గారని ఆక్షేపించుచు శిక్ష రద్దుపరచి ముద్దయలను విడుదల జేయుమని న్యాయ టుడుబాల్ గూ రాజుపించిరి.

సర్ విలియం మేయరుగారు బొంబాయికేగి హిందూ దేశ వణిక్సంఘమువారిని బ్యారోవారిని సందర్శించిరి. నిన్నటిరోజున ఆంగ్ల వణిక్సంఘమువారితో ముచ్చటించిన సంగతులనేయచ్చటకూడ ప్రసంగించిరి. భారతీయులు యుద్ధ మునకుగాను సమర్పించిన 100 కోట్ల రూపాయలును సమయ మునకు లభించినవని ఆంగ్లవాణిజ్యసంఘమునా రామోడించిరి. పీరు సహనబుద్ధిని మేయరుగారు మెచ్చుకొనిరి. ఛెంబల్లేసుగారు లంకామైరు పారిశ్రామికల పట్ల గంభీరముగా నిచ్చిన ప్రత్యుత్తరమునకు చాల సంతసించిరి. ముందు కూడ భారతీయులకు మంచి లాభములు స్వేచ్ఛావ్యాపారము సమకూరునని అభయహస్త మిచ్చిరి.

లక్నో కన్వెన్షన్ ఇంజనీరు లెనుక్రాసుగారు ప్రస్తుత మం దములు జరుగుచున్నవి. డబ్లియు! పద్ధతి ఏమియు లాభకారి గాదనియు ప్రోత్సహకరముగ లేదనియు పలికిరి. నితిపనులు, పురాగోగ్యమునకుగానుచేయుపనులను ప్రజలకిచ్చి పనిచేయింపవలె నని నుడిచిరి. దొంగతనమువారి శిక్షకారులే ఉండవలెనని ఎచటను చెప్పుబడి యుండలేదనిరి. ఇండియాలో కన్వెన్షన్ గూనిటి ఇంజనీర్లసంఘ మొక్కచే కలదు. బొంబాయి కలకత్తాలలో ఒకటియుకూడ లేదు. సాధారణముగ దొంగతనమువారి కొలుపులోనున్న శానిటరీ ఇంజనీర్లకు ఉండవలసిన యోగ్యతాతత్వములు లేదనికూడ పలికిరి. సభ ఇప్పుడు లాహోరుకు పోవుచున్నది.

పి. డబ్లియు. తనిఖీసంఘము. అలహాబాదు, ఏప్రిల్ 3:—ఈరోజు సమావేశమందు చాలవరుండునటుల కంట్రాక్టులను ప్రజల కీయవలెనని తమ సాక్ష్యముందు బాన్సీకాపురములైన ఆటటు గారునుడిచిరి. పి. డబ్లి యూ శాఖకు సంబంధించినవారిని కట్టడపు పనులకు నియోగింపకూడదు. తాబేదాల్లకు చాలతక్కువగ జీతములియబడుచున్నవి. లాపాయి కాడిగ పనులకు జరిపించవలెనని తమ అభిప్రాయముని తెలిపిరి.

సంయుక్తరాష్ట్ర శాసనసభాసభ లక్నో, ఏప్రిల్ 3:— గా! హోమ్సుగారి అధ్యక్షత క్రింద నిన్నటిరోజున సంయుక్తరాష్ట్ర శాసనసభాసభ సమావేశమయినది. ఈసభయందు సింఘదేశపు ఎస్టేటుబిల్లువిషయమై ప్రత్యేకముగ సేర్వరుపబడిన సంఘమువారి రిపోర్టును బరచుగారు ప్రవేశపెట్టిరి. పూర్వపక్షసిద్ధాంతము లయినపిదప బిల్లును అనుయాయీనికే చెప్పిరి. చింతామణిగా రివిల్లును ఆక్షేపించిరి. కాని వారిమాట నెగ్గలేదు. పిమ్మట ఓడనలుగారు వైద్యవట్టమును ప్రవేశపెట్టిరి. అనధికారసభ్యులు ప్రత్యేక సంఘముగ నియమింపబడి దీనిని విమర్శించి తమయభిప్రాయమును తెలియజేసిరి. దొంగతనమువారు తమ అభిప్రాయముపట్ల సానుభూతిని కనపరచినందులకు మందక మొసరించిరి. ఇదివరకు ఆమోదింపబడిన చట్టములలో ఈవైద్యసహాయ చట్టమే రాష్ట్రీయసభలో చక్కగ ప్రవర్తించబడినదని చింతామణి గారు తెలిపిరి. పూర్వపక్షసిద్ధాంతముల అసంతరమున కొన్ని సవరణలతో ఈచట్టమును సభవారందరును ఆమోదించిరి. ఈరోజున జరిగిన సంయుక్తరాష్ట్ర శాసనసభాసభలో 17-18 సం॥ నకు ఆర్థికపత్రమును పింగారు ప్రవేశపెట్టిరి. పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషనువిషయమై సర్వసామాన్యపు దొంగతనమువారికి తమ సిఫార్సులను చేయక పూర్వము దేశీయమహాసభవారిని మహామృదీయసభవారిని తదితరసంఘములను అడిగి వారి అభిప్రాయముల బడసిన పిమ్మట తమ ఉద్దేశములను తెలియజేయుటకై దొంగతనమువారు చొంగిరించిరి. సభ మరల చేపు సమావేశమగును.

లక్నో, ఏప్రిల్ 4:—ఈరోజు సభయందు ఆయా ప్రదేశములందున్న వారు అచ్చట ఎన్ని సారాయి దుకాణములు ఉంచవలసినది, ఎవోట్ల దుకాణమును వేయవలసినది నిర్ణయించుట కధికార మీయవలెనని చింతామణిగారు కోరిరి. ఈసందర్భమున మనోహరమైన చర్చ జరిగినది. పోటుకు బెట్టిగా చింతామణిగారి తీర్మానము ఓడిపోయింది. అగ్రా వైద్యకళాశాలను పునర్నిర్మాణము చేయుటకై ఉపపాదింపబడిన తీర్మాన ముపసంహరింపబడినది. ఏప్రిల్ 10-వ తేదీన ఆర్థికపత్రమును చర్చించెదరు.

వంగదేశపు శాసనసభాసభ కలకత్తా, ఏప్రిల్ 3:—గోనాబ్లాష్ ప్రభువుగారి అధ్యక్షత క్రింద వంగదేశపు శాసన సభాసభ సమావేశమయెక్క. ఆఖరుసభ ఈ ఉదయమున జరిగినది. ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు ముగిసినపిదప ఆర్థికపత్రమును చర్చించుచు అధ్యక్షులు సభ్యులను గోరిరి. అనధికార సభ్యులందరును ఏకగ్రీవముగా పోలీసు శాఖాసందర్భమున అనవసరముగ వ్యయము హెచ్చుచున్నదని ఆక్షేపించిరి. విద్యకును, ఆరోగ్యాభివృద్ధి కిని కావలసినంత సామగ్రి నీయవలయుననియు పోలీసుశాఖా సందర్భమున చాల వరకు వీలైనంతవట్టుకు వ్యయమును తగ్గించవలెననియు ఒప్పిపలికిరి.

ప్రజలకు ఆయుధములను ధరించి స్వరక్షణ జేసికొను అవకాశము కలిగించవలయుననియు అట్లుచేసినచో పోలీసు సిబ్బందిని కొంతవరకు తగ్గించవచ్చుననియు మురిమదా బాదు నవాబుగారు పలికిరి. సురేంద్రనాథ్ రాయుగారును అట్లు “కా సింగారును వేసవి కాలమందు కొండ ప్రయాణము మానవలెనని దృఢముగ పలికిరి. హిందూదేశ రక్షక శాసనము ననుసరించి నిచ్చంధింప బడిన యువకుల నందరిని విడుదలజేసి విచ్చిక్తవైఖ్యములో చేరి సత్వ పక్షము పొందునట్లు చేయు సావకాశము కలుగజేయవలెననియు అంబికాచరణ ముజుందారు గారి కోరిరి.

ఆర్థిక పత్రమును గూర్చిన చర్చ ముగియునదికి చాల ప్రాధుపోయినందున పూర్వపక్ష సిద్ధాంతము లయినపిదప గవర్నరుగారు సమయ ముగ్ధులై ఉపసగించి చర్చను ముగించిరి. సభ సమావేశముకాని సమయములందు చేయదలచుకొన్న సంస్కరణములకు ముందుసామగ్రి ఎన్నిధమున సమకూరునో అట్టిగదుపాములు నాలోచించ వలయునని గోనాబ్లాష్ ప్రభువుగారు సభ్యులకుకోరిరి. హిందూదేశ రక్షక శాసనసందర్భమున సభ్యులు చేయవలసిన కార్యభారము లన్నియొకలవని నుడిచిరి. దీనిని ఆచరించుటలో ప్రజలకెంత మాత్రము అన్యాయము జరుగకుండ పనిచేయవలయును. భారతదేశమందు ఈ శాసన మములుజరుపుటకు నామనుష్యములేదు. కాని కాలక్రితినీ బట్టి అట్లు చేయవలసి వచ్చినది. ఈసభాసందర్భముననేగాక బహిరంగ సమావేశములందు మీగ్గహుందుకు, యిప్పుడు వంగదేశమందు ఆరాజకమును, తదితరదేశములును లేకుండ దేశమునకు శాంతి కలుగ చేయు ప్రయత్నములను మీరుజేసి నాకు సహాయముగానించ వలెనని మిమ్ములందరి కోరుచున్నానని గోనాబ్లాష్ ప్రభువుగారు పలికిరి.

THE GREAT WAR.

St. Quentin Suburbs Approached.

American Financial Advances to France.

Germans Cross the Stokhod.

[REUTER'S AGENCY]

WESTERN FRONT.

Series of Strong Positions Captured.

Enemy Bombards Rheims.

LONDON, April 4.

A French communique says:—East and west of the Somme, after violent artillery preparation, we attacked an enemy position south of the line through Castres-Essigny-Benay from Epine de Dallon. On the Oise we attained our objective in spite of desperate resistance and carried, on a front of thirteen kilometres, a series of strong points solidly organised and held by large forces. We captured Epine de Dallon and the villages of Dallon, Giffecourt and Cerisy and also several heights south of Novilly. South of the River Ailette we continued to progress in the region of Laffaux, of which we hold the south and north-western outskirts. We also carried Vauveny and gained a footing west and north of it.

Our batteries caught a German column marching towards Laffaux Mill. The enemy violently bombarded Rheims throwing over two thousand shells into the town. Several civilians were killed.

Blizzard Impedes Operations.

The New British Line.

LONDON, April 4.

Reuter's correspondent at Headquarters wiring to-day says:—A blizzard has impeded operations, but the enemy was completely cleared out of Henin-sur-Cojeul five miles south-east of Arras. Thus our line is almost dead straight for fourteen miles from Beaurains south of Arras to the great Amiens-Cambrai road near Beaumetz. It is reported that we progressed again in the north-western advance on St. Quentin.

March on St. Quentin.

Suburbs Approached.

Much Artillery Activity.

LONDON, April 4.

French communique says:—We continued to advance east and west of the Somme along the entire front attacked by us yesterday. Our reconnaissances pushed forward beyond Dallon as far as the southwestern suburbs of St. Quentin. We reached southern end edge of Grucies, north east of Castres. We entirely captured the village of Moy on the Oise on our right. The enemy artillery violently reacted notably in the region of Essigny. Fight continued south of the river Ailette, as far as the village of Laffaux, into which we penetrated in spite of obstinate resistance of the enemy who is defending himself foot by foot. Our fire smashed up, with heavy losses, German counter-attacks south of Vauveny.

Enemy Attacks Repelled.

Enemy Quits Trenches.

LONDON, April 4.

Last night's French communique said notwithstanding furious snow squalls and soaked ground we drove back the enemy on the whole front from the Somme to the Oise and threw him back beyond the most important dominating position marked by the villages of Grucies, Urvillers and Moy which were brilliantly carried. North of the farm of Lafolie the Germans hustled by irresistible attack precipitately quitted three lines of trenches, protected by wire entanglements abandoning many wounded and considerable material. South of the Ailette, there has been no change in the situation in the region of Margival and Laffaux. An artillery duel has been violent in Woevre. Our long range guns caught the enemy detachments in the station of Vignevilles.

Enemy Attempts Fail.

LONDON, April 4.

[General Haig to-night reports. A determined attempt made by the enemy last night to recover guns captured on Monday failed and all six have been brought in. We captured the village of Metz-en-Couture taking prisoners. Fighting continues east of the village and in the neighbourhood of Havricourt Wood-five of our aeroplanes are missing. Captures made southeast of Arras on Monday now amount to 270 prisoners, 17 machineguns and four trenchmortars.

RUSSIAN FRONT

Germans Cross the Stokhod.

Heavy Russian Losses on the Stokhod.

Russian wireless communique says. We threw back the enemy who temporarily occupied the trenches in the region southwards of Ilukst and southward of Krevo. The enemy heavily bombarded with chemical shells our positions at the river passages of Stokhod in the region of Stokhvitche and Gelsen station. They discharged thirteen gas waves and pressed back our troops. The Germans crossed the Stokhod, north-eastward of Gelsen.

In retiring across the Stokhod some of our detachments lost heavily. We occupied three rows of Austrian trenches, six miles westward of Rafailova. We frustrated a Bulgarian attempt to cross the Georgieve branch of the Danube.

GREAT BRITAIN.

Re-examination of the Exempted.

Third Reading of Bill Passed.

LONDON, April 4.

The House of Commons has passed the third reading of the Military Service Bill for the review of exemptions by 137 votes to 19.

The Blockade of Germany.

Effect of U. S. Intervention.

LONDON, April 4.

An immediate tightening of the blockade is regarded as probable in consequence of American intervention.

Keeper of the Jewels.

LONDON, April 4.

Major General Sir George Younghusband has been appointed keeper of the Jewel House of the Tower in succession to General Sir Arthur Wynne, resigned.

South Aberdeen By-Election Result.

LONDON, April 4.

The South Aberdeen by-election result is Fleming (Coalition) 3,283; Watson (Independent) 1,507; Pethick Lawrence (Peace) 323.

Central Powers and Peace.

LONDON, April 4.

In the House of Commons in reply to Byles, Bonar Law said he was not aware that the Central Powers had suggested any peace terms.

Reduction of Bread Consumption.

Bathurst stated that further reduction in consumption of bread was absolutely essential.

Military Service Bill

The House of Lords passed the bill reviewing military exemptions without amendment. Lord Derby said he was certain that large and more drastic measures would have to be taken to supply men for the army. Men required could be got without destroying any vital industry.

Labour Representatives'

Congratulations to Russia.

Two M. P's Deputed.

LONDON, April 4.

Bonar Law stated in the Commons, that two labour M. P's were going to Russia, at the request of the Imperial Government with the object of conveying congratulations and sympathy of British Labour to its comrades in Russia and encouraging the Russian Government in the prosecution of war. The Russian Government had stated that visit would be very welcome. (Cheers)

A similar delegation is going from France.

Employment of Disabled Soldiers.

Advisory Committees Formed.

LONDON, April 4.

Ministry of Labour in conjunction with War Pensions Statutory Committee is establishing trade advisory committees of equal numbers of employers and work people and representatives of principal trades to advise concerning the training and employments of disabled soldiers within these trades. Establishment of these committees is intended to ensure that the schemes for training the disabled men shall be fully considered by interests concerned.

Obituary.

LONDON, April 4.

The death is announced of Lord Allerton.

British Shipping Returns.

LONDON, April 4.

Admiralty says during this week 2281 merchantmen arrived at the British ports and 2390 sailed. Eighteen steamers of over sixteen hundred tons and thirteen under sixteen hundred tons were sunk. Seventeen were unsuccessfully attacked. Six fishing vessels were sunk.

TELEGRAMS.

Loyalty of the Empire.

King's Message to War Conference.

LONDON, April 4.

Press Bureau announces that King George has sent a message to the Imperial War Conference thanking it for the assurance of devoted loyalty of all parts of the Empire. His Majesty says he is glad that India is represented for the first time on the Council Board. He is well aware of the affection and the loyalty of all the Dominions and has received their loyal resolution with particular pleasure as the first act of the conference. His Majesty says he is keenly interested in the Conference's deliberations and trusts they will lead to a closer knitting of the whole Empire for the United efforts to bring war to a victorious conclusion.

FRANCE.

Enthusiasm in Paris.

LONDON, April 3.

PARIS. Paris is overjoyed at President Wilson's speech. Crowds besieged the newspaper "Kiosks" and struggled for a glimpse at the tapes in the cafes. Great demonstrations were held outside the American buildings. Similar scenes were witnessed in provincial cities.

AMERICA.

Why the Senate Adjourned.

LONDON, April 4.

The Senate had to adjourn owing to a technical objection raised by the pacifist La Follette, but Democrat leaders have decided on a continuous sitting to-day till the resolution is ratified.

Col. Roosevelt Congratulates President.

LONDON, April 4.

Col. Roosevelt called at the White House to congratulate President Wilson on his speech and reiterated his wish to raise a division of American troops for service in France.

Naval Co-operation with Allies.

WASHINGTON.—The Navy Department announces that steps have been taken with a view to arranging a working agreement between the American and Entente navies. The Cabinet considered plans to raise a large war loan by a popular subscription.

Co-operation with the Allies.

LONDON, April 4.

The following is the full text of a passage in President Wilson's speech regarding co-operation with the allies: "This will involve the utmost practicable co-operation in counsel with the Governments warring against Germany and as incidental thereto the extension to these Governments of the most liberal financial credits in order that our resources may, as far as possible, be added to theirs. This will involve the organisation and mobilisation of all the material resources of the country to supply war materials and to serve the incidental needs of the nation in the most abundant, economical and efficient way possible. It will involve the immediate full equipment of the Navy in all respects, particularly in supplying it with the best means of dealing with the enemy submarines. It will involve the immediate addition to the armed forces of the United States of at least half a million men who should be chosen on the principle of universal liability to service, and also the authorisation of a subsequent additional increment of an equal force as soon as it is needed and can be trained. It will involve also the granting of adequate credits to Government, which should be sustained, as far as can be equitably sustained, by well-conceived taxation in order to avoid, as far as possible, serious hardships and inflation likely to arise from vast loans. In carrying out these measures we should keep constantly in mind the wisdom of interfering as little as possible with the duty of supplying nations already warring with Germany with materials which they can obtain only from us or by our assistance. They are in the field, and we should help them in every way to be effective there."

American Advances to France.

As Repayment of French Assistance.

LONDON, April 4.

Reuter is informed that the United States will probably make a free gift possibly of one-hundred millions sterling to France to be considered as repayment for the financial assistance rendered by France during the American Revolution.

BELGIUM

Diplomats Leave Brussels.

LONDON, April 4.

BERNE.—The American and Chinese Ministers in Brussels with their staffs have arrived here.

GERMANY.

Meeting of the Emperors.

Arrival of Austrian Loyalty.

LONDON, April 4.

AMSTERDAM.—A Berlin telegram says that the Emperor and Empress of Austria, Count Czernin and the Chief of the Austrian Staff, General Arz von Straassenburg, have arrived at German headquarters on a visit to the Kaiser and Kaiserin.

SPAIN.

The Spanish Situation.

Situation in Spain appears to be settling down.

TELEGRAMS.

AUSTRIA.

Austria Seeking to End Struggle.

LONDON, April 4.

The "Lokalanzeiger's" announcement that the Central Powers are going to make a new peace offer is a culmination of a combination of circumstances, firstly, the statement of Count Czernin, the Austrian Foreign Minister, that the Central Powers were ready to negotiate a peace honourable to the enemy as well as to themselves, and secondly, a declaration in the "Vorwaerts" that the Central Powers were working "For an honourable and satisfactory peace"; and thirdly, the significant imperial gathering at German headquarters. The prevalent belief is that Austria is putting pressure on Germany to end the struggle, which is threatening the ruin of the respective countries and endangering dynasties.

HOLLAND.

Holland's Food Problem.

Effect of War Situation.

LONDON, April 4.

THE HAGUE.—Replying in the Chamber to interpellations regarding granting of leave to soldiers for agricultural purposes the Minister of War said that the general situation was such that there could be no question of leave on a large scale. The daily bread ration in Holland is now nine ounces.

RUSSIA.

German Activity on E. Front.

Russia Warned.

LONDON, April 3.

The "Daily Chronicle's" Petrograd correspondent says that M. Gutchkov, the Minister for war, in an order, points out that the enemy is preparing a vigorous offensive on the Russian front. He emphasises that the active army needs fresh contingents and instructs Commanders and Governors to comb out all except indispensable men in the rear and train them rapidly for service at the front.

Attempt to Suicide.

Telegram from Petrograd says wife of the Ex-premier Stuermer has attempted to commit suicide.

ITALY.

Italian Shipping Returns.

LONDON, April 4.

Italian naval communique says, during the week ending with 1st instant 432 merchantmen arrived at Italian ports and 458 left. Six Italian sailingships were sunk of five of which were under one hundred tons.

WAR AT SEA.

The "Alnwick Castle" Disaster.

Reuter announces that another boat from the "Alnwick Castle" has been picked up and the survivors numbering nineteen including the Captain the Chief Engineer, Doctor, and pursuer, have been landed at New York. Altogether 116 persons have been saved fifteen have died and twenty five are missing.

A Mine Sweeper Sunk.

Admiralty announces that a minesweeper of an old type was mined and sunk on 3rd inst. Twentyfour of the crew are missing.

EGYPT.

British Success in Sinai.

King Congratulates Troops.

LONDON, April 4.

The King has sent the following message to General Murray:—News of the latest success of the troops under your command was received by us at home with the greatest satisfaction. We are proud of the achievement of your force and the assistance given by the allied armies. Convey to all ranks my hearty congratulations and confidence in their future efforts.

MESOPOTAMIA.

Advance in Mesopotamia.

Deli Abbas Occupied.

SIMLA, April 4.

The following telegram dated the 31st March has been received.

Our troops have occupied Deli Abbas, 13 miles south-west of Kizil Robat.

Russian Success.

Turks Still Retreating.

SIMLA, April 4.

The following telegram dated the 4th April 1917 has been received from "Eye-witness," Mesopotamia.

JEBEL HAMRIN, April 1st.—The force has just heard that the Russians have driven the Turks out of the Pass at Faivak, two marches east of Kasrishirin. These troops have retired across the Dialah at its junction with the Alwand. The force lately holding Jebel Hamrin also retired before our column which advanced from the northern face of the Jebel Hamrin range to-day and has occupied Kizil Robat. Our Cavalry pushed on seven miles beyond. In the morning enemy batteries were seen along the road, but their artillery is now quiet, and probably joined the retreating column. The bridge used for guns and transport is between Kizil Robat and Khaukin. The river is impassable and the infantry ferried over.

Indian Telegrams.

From our own Correspondents.

[BY WIRE.]

CALCUTTA.

Calcutta Corporation Proceedings.

CALCUTTA, April 4.

At to-day's meeting of the Calcutta Corporation, the Chairman informed the Commissioners that he had received a letter from the Secretary, War Loan Committee, suggesting that each Ward Commissioner may be asked to hold ward meetings for the purpose of explaining the War Loan and its objects. This would greatly assist the Committee in its efforts to give publicity to the Loan.

The second meeting in connection with the Indian War Loan will be held in the Town Hall, Calcutta, on Wednesday next. His Excellency the Earl of Ronaldshay will preside.

THE INDIAN WAR LOAN.

CALCUTTA, April 4.

Applications for the War Loan now amount to Rs. 9,15,85,700. The details are as under:—

	RS.	AS.	PS.
Bengal	3,19,95,500	0	0
Bombay	3,93,05,900	0	0
Madras	24,73,300	0	0
The United Provinces	35,26,200	0	0
The Punjab	78,38,300	0	0
Burma	36,21,900	0	0
Bihar and Orissa	5,56,700	0	0
The Central Provinces	12,46,700	0	0
Assam	1,12,300	0	0
Minor Administrations	9,08,300	0	0

Y. M. C. A. and the War.

Lord Ronaldshay's Appeal for Funds.

CALCUTTA, April 4.

An influentially attended meeting was held at the Empire Theatre to-night after dinner in support of the Y. M. C. A. Men's Christian Association work with the troops. His Excellency Lord Ronaldshay presided. In opening the proceedings the Governor paid an eloquent tribute to the excellent services rendered by the members of Y. M. C. A. to British and Indian soldiers at the front. Members of the Association have extended their social and beneficent work in all theatres of war with the most happy results. Thousands of soldiers, both British and Indian, had been receiving at trenches and in hospitals kindness, friendship, fatherly treatment and comfort at the hands of the Y. M. C. A. workers. At the front they were ministering not only to the physical needs but also to the needs of the soul of many of the brave fellows fighting for the cause of civilization. His Excellency was sure that the citizens of Calcutta would not hesitate to respond cheerfully to the appeal for funds to carry on this most beneficent work which the association had undertaken.

Lord Bishop of Calcutta and the Hon'ble Mr. Carter also made appeal for funds and urged that the work that already stood to the credit of the Association was a justification for the most liberal response on the part of the public of Calcutta.

Mr. Gourley said that about 10 lakhs of rupees were required by the Association to carry on the work in 1917, out of which close upon 6 lakhs were required on Y. M. C. A. work with the army. Bombay promised 1½ lakh and Mr. Gourley appealed for 1½ lakh from Calcutta. He announced that the Calcutta Turf Club and given Rs. 75,000 for work with the army connected with India.

BOMBAY.

Servants of India Society.

Establishment of a Political Club.

BOMBAY, April 4.

At a meeting held at the Servants of India Society, a political club called the "Indian Liberal Club" was founded with the object of promoting the scientific study of politics in general and Indian politics in particular, and of providing facilities for free and well-informed discussions on current political topics, as well as on abstract political questions.

Sir N. G. Chandavarkar is the President.

UNITED PROVINCES.

U. P. Legislative Council.

Yesterday's Proceedings.

LUCKNOW, April 4.

At to-day's meeting of the Council an interesting debate took place on Mr. Chintamani's resolution that power be given to determine the number and situation of liquor shops in their respective areas. On a division the resolution was lost. Another resolution regarding the re-organisation of the Agra Medical College was withdrawn. The Council adjourned to the 10th April for the budget discussion.

Cawnpore Forgery Case.

Accused Acquitted.

ALLAHABAD, April 4.

At the Allahabad High Court to-day Mr. Justice Tud-hall delivered judgment in the Cawnpore Forgery Appeal in which Abdul Rahman and Muzaffar Hussain were sentenced by the Session Judge of Cawnpore to four years rigorous imprisonment for obtaining bogus forged orders for felt from the Government Harness and Saddle Factory for Mr. Hemingway. His Lordship found it impossible on the evidence to believe that Mr. Hemingway was deceived and defrauded and set aside the conviction and acquitted both the accused.

"Our Political Critics".

The Hon'ble Mr. Srinivasa Sastri's Speech.

LUCKNOW, April 4.

The Hon'ble Mr. Srinivasa Sastri, President, Servants of India Society, who is on a lecturing tour in this province arrived here from Cawnpore on the 2nd and delivered a public lecture on "Our political critics" in Kaiser Bagh Baradari yesterday evening. The meeting was largely attended by men of light and leading Hindus, Mahomedans, Parsi and Christian. Some of the Taluqdars of Oudh including Raja Sir Rampal Singh and Raja Suraj Baksh Singh and most of the non-official members of the Local Legislative Council including Dr. Sir Sunder Lal were present. The chair was taken by Syed Nabiatullah, ex-President of the Muslim League.

The Hon'ble Mr. Sastri in the course of his address said that ancient poet had divided people into three classes, those that sacrificed their self for the welfare of others benefactors in so far as their selfish interests permitted, and those who were for the ruin of others. Our critics fall into all these three classes. There are generously philanthropic men willing that India's political salvation should be reached although it might entail some sacrifice of interests of other parts of the British Empire. There are others who are willing to advance interests of India, only so far as it is compatible with the interests of England. Then there are those who are willing to sacrifice the interests of India for their own purposes. A good many who really belong to the third class masquerade in the second and first. Further than that it is not seemly to go and mention the names of individuals. Proceeding further Mr. Sastri pointed out that within the British Empire there was room for every nation to realize its fullest political destiny. England was no longer justified to keep India in subjection. Many Englishmen thought like that though the rules of service and discipline required them to keep their tongues tied. Others were prepared to grant reforms, to say 'yes' to anything provided the agitators were strikingly strong. He asked the audience not to shrink from fighting (using the word 'fighting' in its a constitutional sense) for their ideal. Having to deal with critics of all sorts and conditions they had now and then to deal with individuals, and the speaker referred to the recent utterances of a Calcutta merchant who said that the nineteen members' memorandum and the Congress-League scheme were got up by people who had no influence in their land, though strange as it might sound this same gentleman advised his Anglo-Indian friends to start a counter movement in England so that the people of Britain might not be easily influenced by these unimportant men. Mr. Sastri after replying to the arguments put forward in support of the view that India was not fit for Home Rule referred to the Madras critic, Dr. Nair, who, he admitted was a man of great ability, talents and courage. "He feels no hesitation in coming to his conclusions however erratic they might be. He is one of those celestial bodies who roam of their own free will who appear sometimes to the telescope, sometimes to the naked eye and disappear all of a sudden, nobody knows when and where to". He criticised Dr. Nair's attack on the Hon'ble Pandit Madan Mohan Malaviya who, he said, was not a doctrinaire politician like Dr. Nair refusing to fall in line and work with the majority. Mr. Sastri said that their adverse critics oppose them different points of view. He was sorry to think that the Viceroy himself said that they were asking for catastrophic changes. On the contrary they were told by the other side that they were much too modest in their demands. He then dealt with another kind of critics who tried to seduce them to slippery grounds by ridiculing their demands as halting who criticised their abstention from asking for autonomy for universal suffrage, control of the army and the navy furnishing positive proof that they apparently lacked the real stuff to manage their own affairs and preserve the country from internal and external aggression. The true answer to such criticism, Mr. Sastri said, was 'treat us as you treat and have treated yourself governing colonies'. After emphasis of the necessity of strenuous agitation making the grant of political freedom inevitable Mr. Sastri dealt with the lessons that they should learn from their critics and asked them to fight for the liberty of India even as their critics fought for their vested interests of England. He asked them to plan their campaign and speak out their mind and not labour under a false sense of statesmanship and attempt to appear sweetly reasonable and surrender the cause even before it is annunciated. They were matched against a people whose political acumen was unrivalled and it behooved them all to plan their movements with care. Then turning to the young men he advised them not to force issues out of the hand of their elders, the natural leaders and to leave the guidance of affairs in their hands.

After a vote of thanks to the speaker and the chair the meeting was brought to an end.

CENTRAL PROVINCES.

A Case of Breach of Manners.

Settlement or Apology.

NAGPUR, April 4.

Mr. J. G. Bourne, I. C. S., Assistant Commissioner, Nagpur, tendered an apology to Mr. M. V. Abhyankar, Bar-at-Law, for having made against him, in his absence in his Court, on the 8th ultimo, certain improper and uncalled for remarks referring to a previous incident and calling him unmanly and also threatening to haul him up for contempt of Court. The incident referred to was that, at Khungroo Railway Station, Mr. Bourne was seated in the first class compartment having ingress. Mr. Abhyankar, who wanted to get into the same compartment, had to insist on Mr. Bourne's removing his legs to allow him and his luggage to get in which he evidently did not like.

The Durbar after having been satisfied with the successful working of the various Panchayats established in several villages in the State as a boon on the occasion of the Shastipurti celebration of H. E. Sir Rama Varma, ex-Raja of Cochin, now intends to invest the Panchayat Courts with powers to try petty civil cases. Hitherto the Panchayats were only empowered to look after the village sanitation, agricultural needs, maintenance of roads etc.

H. E. the Governor will preside over the War Loan Meeting in the Town Hall Calcutta on the 11th instant.

సంఘ సంస్కరణము

I.

సూర్యనారాయణరావుగారికి ప్రత్యుత్తరము.

30వ మార్చి ఆంధ్రపత్రికలో సూర్యనారాయణరావు పంతులుగారు సంఘ సంస్కరణమును గురించి యొక విచిత్రమైన వ్యాసమును వ్రాసిరి. రావుగారి పేరుంటువలన ఆంధ్రపత్రికవాడు ప్రకటించిరి. వారు ప్రకటించుటవలన జవాబు వ్రాయవలసి వచ్చెను. కాని యితరులే యీ యుత్తరము వ్రాసి యున్నయెడల ఇవి సర్వసాధారణముగ సంఘ సంస్కరణమునకు ఇవ్వరు లేనివారు యుత్తరులు తోపపట్టుడు చెప్పెడి మాటలని ఎవరును లక్ష్యముచేసి యుండరు.

ప్రతి దేశమునందును కొందరు విచిత్ర ప్రకృతు లుండురు. పూర్వవస్తువునందు సంస్కరణమును గురించి గొంతు బ్రద్ద లగునట్లు అరచి తాము చేసిమావెడి కాలము రాగానే భయపడి చేయలేక తమ దౌర్బల్యమును కప్పి పుచ్చుటకయి సంఘ సంస్కరణమునకు వ్యతిరేకములైన సిద్ధాంతములను చెప్పి మొదలుపెట్టుదురు. ఈ సిద్ధాంతముల వ్రేనను స్పష్టముగ జెప్పరు. అట్లు చెప్పినయెడల ఇదిగదా తమమును భూషించినవారు తమమును దూషించుకొనెమో యన్న భయము. అందుచే తమకు క్రొత్త తత్వములేమో తెలిసినవని నటించుచు తాము చెప్పవలసిన మాటలు వ్రావిప్రజాజ్ఞానమును ఒక తడిక అల్లెదగు. దానికి అర్థము ఉండదు. అర్థము ఉండదు. సూర్యనారాయణరావుగారి వ్రాతలను బట్టి చూడగా వీరును యీజాతిలో చేరినట్లు కానవచ్చుచున్నది.

కుమారునకు వివాహమునకు వచ్చువరకు వీరి సంస్కరణాభిలాష చల్లబడి, నూతనసిద్ధాంతములను క్రొత్తతత్వములును వీరికి గోచరింపజేసినది. వరకులములు గ్రహించుట ఒక గొప్పతప్పు గాదని వీరు వ్రాసినలేఖలను చూచిన నాట నుండియే వీరు సంఘసంస్కరణముయొక్క ప్రచ్ఛన్న శత్రువులకోటిలో చేరినది సేమ నిశ్చయించుకొంటిని. రావుగారు ఈ ఉత్తరమువ్రాసి పూర్వముకంటె ఒక మెట్టు వైకి ఎక్కిరి.

ఇక ఆ లేఖలోని విషయములను గుఱించి విచారించుము. ఇందులోని విషయమునకు స్పష్టముగ గానుపించునట్టి తలతోక లేకపోయినను మొత్తముమీద ఉద్దేశ్యము సంఘసంస్కరణ ప్రయత్నములను నిరుత్సాహపరచుట తరు ఆచరణ చే సంస్కరణములనుచేసి చూపుచుండు వారిని వెక్కిరించుట. ఇవన్నియు స్పష్టముగ జెప్పవలసి వైర్యము చాలనందున యీతలక్రిందుభావ యీ అర్థముగాని తత్వముపరిణమించినది.

సూర్యనారాయణ రావు గారు ఏదో యొకసాంఘిక శాస్త్రమును సేమ చదువుచున్నారట. అందు వారు సేర్పు కొన్నక్రొత్త తత్వములను లక్ష్యపరిచి జవాబుచెప్పవలెనట! వీరు వ్రాసిన వ్యాసములన ఆ క్రొత్త గ్రంథములోని సిద్ధాంతముతో వీరు ఏకీభవించునట్లు కనబడుచున్నది. ఇంగ్లీషు విద్యను బి. ఏ. వరకు అభ్యసించినవారయ్యును; ఆంధ్రనాయకులలో మొక్కరగ సంగణింపబడుచును సేటివరకును వీరు సాంఘిక శాస్త్రమును చూపక ముందుట ఒక వింత.

సంఘ సంస్కరణమునకు నిరుత్సాహమును ప్రబోధించెడి యేదో యొక సాంఘిక శాస్త్రమును సేమ చదివి వీరికి దానియందు గౌరవము గలుగుటయు అంతకంటె వింత కావున యీ రోపు ఖండమునందలి సాంఘిక శాస్త్రము (Sociology) క్రొత్తగా విటీవల నిర్మింపబడిన శాస్త్రమని రావుగారికి విన్నవించుచున్నాడను. అందును గుఱించి పండితులందరును ఇంకను ఏకీభవించి యుండలేదు. అందలి వెక్కు విషయములు ఇంకను ఊహంగనే (Theories) యెంచబడుచున్నవి; కాని నిశ్చితసిద్ధాంతములన్న గౌరవమును పొందియుండలేదు. కార్యకూల నిరుత్సాహపరులకు సాంఘిక శాస్త్రమును శత్రుముగ దీసికొన్నపుడెల్ల పాశ్చాత్య సాంఘికశాస్త్ర రహస్యములను ఎరిగినవారు కూడ కొందరి జేశమున గలరని రావుగారు జ్ఞాపక ముంచుకొందురు గాక యిది మనవి చేయుచున్నాను.

వీరి యుత్తర మంతయు చూడ మాడువిచిత్రమైన సిద్ధాంతములు కానవచ్చుచున్నవి. (1) సంఘ సంస్కరణమునకు బూనువాడు ప్రపంచములోని అన్ని శాస్త్రములను అభ్యసించి వలయును! సంస్కర్త భూగర్భ శాస్త్రము (Geology) యంతగతిశాస్త్రము (Dynamics) వచ్చియుండవలయునట. ఈ శాస్త్రములకును, సంస్కరణమునకును రావుగారి కెట్టి సంబంధమును చూపగలరో "తాటిచెట్టుండుకు ఎక్కిరించి రాయంటె దూడగడ్డికి" అన్నవాడుకూడ అదే సంబంధము, తాటిచెట్టునకు, దూడగడ్డికి బాపగలడు. సంఘ సంస్కరణ చేయదలచుకొన్నవాడు మానవ శాస్త్రమును (Psychology) జీవశాస్త్రమును (Biology) జక్కగవధ్యసింది యుండవలయునట. ఈ శాస్త్రములను జక్కగపఠించుటకు మొక్కమానవుని జన్మమును చాలసంత యభివృద్ధిని యీ శాస్త్రములు చెందియున్నవనియు; దినదినమును నూతనమార్పులకు లోనగుచున్నవనియు సూర్యనారాయణరావు పంతులుగారు ఎటుంగక పోకచ్చును. కావున వీరిసిద్ధాంత ప్రకారము సంస్కర్తకాలమునన్న మానవుని జీవితములో సేర్పుకొన లేని శాస్త్రములన్నియు సేర్పుకొనవలయును, లేదా సంస్కరణము వ్రేననుమానుకొనవలెను. వీరుచెప్పినమాటే మనము విన్నయెడల నిమ్మ జాతుర్ధ్వరణము చేయవలయునని చెప్పవారిని, నీకు Parallelogram of Forces తత్వము తెలియునా అనియు రజస్వలూచంతరము వివాహము చేసికొందునను వారిని నీకు బీజగణితములోని కుట్టకము వచ్చునా యని అడుగవలెను. వాడు లేదనిన చెట్ నీవు పనికిరావు అని వెడలగొట్టవలెను. ఇంకానయము సంఘసంస్కర్త "లా" అంతచదువవలె "లాయ" అనే గాని పని కి రాడని వీరనలేను. వీరి సిద్ధాంతముకంటె విపరీతమైన సిద్ధాంతము ప్రపంచమునందు మరెయొకటి యుండదు. ఇన్ని శాస్త్రములు చదివినవాడు కావలయునని అంటు ఎందుకు. ఇదిగదా బుట్టిన సంస్కర్తలలో యిన్ని విద్యలు గలవారు ఎవరనూ లేరు. అందువల్ల వారు పనికిరారు అని చెప్పవలసి. ఈ మాటయే స్పష్టముగా జెప్పిన భాగం డదా! వీరినిజస్వరూపము చదువరులకు స్పష్టముగ తెలిసి యుండును. ప్రచ్ఛన్న శత్రువు లేవ్వకును ప్రస్ఫుట శత్రువు కంటె భయంకరులు, సంస్కర్తలన్ని శాస్త్రముల నెచ్చి

గాని తా మాచరింప గూడదనియు, ఇతరులకు బోధించగూడదనియు చెప్పటాక ఆత సిద్ధాంతము. ఇన్ని శాస్త్రము లొక్క డు చదువుట యసంభవము. ఇదిగదా పోయిన సంఘ సంస్కర్త లేవ్వకును ఇన్ని శాస్త్రముల చదివినందులేదు. అయినను వారి సంస్కారములవలన లోకము బాగుపడినది. పూర్వపు సంస్కర్తలలో బుద్ధుడు, బసవేశ్వరుడు, నానక్ కబీర్ తుకారామ్ మొదలైనవారు పండితులు కారు. కావున వీరిని, వీరు మిక్కిలి యుదారభావముతో గకలజాతులు సమానమని బోధించిన బోధలునూ భిక్షురింప వలసినదేనా? అంతకుపూర్వమున్న యజ్ఞానమును తొలగించి కొంతవరకై నను వారు లోకక్షేమము చేసిన వారుకారా? ఇటీవల వారిని దీసికొన్ననూ రామమోహన రాయలు అన్ని శాస్త్రములలో ఆరి తేరినవాడని చెప్పవచ్చునా? పాశ్చాత్య మానసిక శాస్త్ర మప్పటికి మిక్కిలి బాల్యావస్థలో నుండెను. ఏ శాస్త్రమును గుఱించిన యొక గ్రంథమును సేమ సంపాదించిన గరిష్ఠుడైన యగ్రము చేసికొన లేక రావుగారు దానిని సంఘ సంస్కర్తల మీద ప్రయోగించదలచిరో ఆ సాంఘిక శాస్త్ర (Sociology) మప్పటి కింకన్నపుట్టిన లేదు. ఈశ్వర చంద్ర విద్యా సాగరులు సంస్కృతమునందు మాత్ర మభిండపండితుడు. దయానందుల వారికి ఇంగ్లీషు రానే! రాదు. కావున యీ సంస్కరణనాయకులు పనికి రారని సూర్యనారాయణ రావు గారు చెప్పగలరా? ఏదీ భయముండిచి వ్రోయుతో ముందుకు వచ్చి చెప్పనిండు? అప్పుడు! దాని సంగతి చూతము ఇప్పుడే పిల!

పాశ్చాత్య సంఘ సంస్కర్తలను దీసికొన్న వారిలో రావుగారి సిద్ధాంత ప్రకార మారి తేన వారు లేరు. లూథర్ (Luther) కాల్విన్ (Calvin) మొదలగు వారు పండితులే. వారి మత విషయమైన పూర్వజ్ఞత విమోచనలో మహా మహాపాధ్యాయులే కాని యిప్పు డభివృద్ధియైన జీవశాస్త్ర ము, మానసిక శాస్త్రము, సంఘశాస్త్రములను నెఱింగినవరకు నా? అందువలన వీరి మత, సాంఘిక సంస్కరణముల యోగ్యత తగ్గనా?

చెన్నపురి ఏప్రిల్ 4 తుర్లపాటి. వేంకటేశ్వరరావు.

కుమారగారు గ్రూప్స్ డి. జి. పోరెట్. యం. బి. సి యం. గారు ప్రముఖపత్రిక కిట్లు వ్రాసిరి:— "ఈ రోగము మూడువిధములుగా నున్నది. (1) నరముల మూత్రము చెరచునది. (2) నరములకేరచిత్తర్యాత కాదులతెనుగది (3) వైరెండు విధములు కలసికొని యెడతరగతి జాడ్యము చాల భయంకరమైనది. దీనికలనవరణముకూడసంభవించును. పూర్వముచాలా గ్రహునెను కనిపెట్టినను సర్వి యొనాడుగారి సోడియంసో కాల్చెట్ అనునం అమూల్యముయినది. దీని ఫలితము లింకను బాగుగ తెలియలేదు. చాలాగ్రహములనుండి చేసినందు లింక ననేకములు కలుగవు. ఆరోగ్యవిషయమై యెన్ని సభలు జరుగుచున్నను ప్రబలుచున్న ఈ ఘోరవ్యాధి విషయ మొకరును యెంచినకుండుట పోనీయదు. జాతిగత భేదములు లేక భాగ్యవంతులకున్న పేదవారి నిరసముగా పడించు యీవ్యాధి విషయమున చెన్నరాష్ట్ర వైద్యసంఘము వారు ప్రధమ సేవరని లేలచెదను.

భిక్షుగార్యాలవాః శ్రీమాణిక ఆరోగ్య ప్రచురము. ఆంధ్రాప్రదేశ్ భవనలో ప్రచురమైనది.

ప్రతి మూడుమాసముల కొక్కసారి ప్రచురగును. ఆయుర్వేదోదయ గ్రంథముల చందాదారుల కుచితముగ పంపబడును. చందా సంకల్పమునకు రూ. 1-0-0. జనులు ప్రకృతిచిట్టముల చక్కగ గ్రహించి చేపకోగ్య స్థితిని గడయుటకు వలయు యావశ్యకమును శీఘ్రముల మూలకము బోధింపబడును. కావున స్వప్రార్థనకును, విద్యార్థిలకును, శ్రీలకును అత్యవశ్యకముగ నుండును.

హిందూగ్రూప్ వైద్యము. గ్రంథములయొక్క ప్రథమ ప్రచురము. దీనివల అకాలు 8 747

తేలుమందు వెల సీసా ౧-౩ 0-8-0
తేలుకాటువలన అపాయము లేదుగాని విశేష కాద గలదు
కుట్టినచోట్ల కొంచెము మందుపోసిన బాద మామమగును.
అమృతాంజను డిపో, బొంబాయి, అండ్ మదరాసు.

The Glory of a Man is his STRENGTH

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL, SEXUAL AND NERVOUS TOO.

Hence, one and all ought to try to preserve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a timely use of the world-renowned mechanical device called "E" manufactured on Dr. Bier's Principle of Hyparæmic Treatment by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago, U. S. A. priced at Rs. 15 only (packing postage &c. charged extra) Patented all over, highly recommended by several leading medical authorities of the East and the West and countless numbers of gratified cured patients.

Why? because if other wise, the Man who does not possess this necessary attribute of life is only a so called Man.

Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in English: write to-day, in all confidence if really interested

of free descriptive literature regarding this marvellous cure, especially mentioning the Andhra Patrika" to the—

ECTREUSS (A. P. DEPTT) SOLE AGENCY FOR THE EAST, BATALA India.

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరిమురబ్బా 1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

619

ఈమురబ్బాను సాలామిసిరి కాదని రుజువుపరచువారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా మియ్యబడును. అట్లు నిరాకరించినచో కోర్టుమాలముగా పొందవచ్చును. దురభ్యాసమువల్ల బాల్కనీములోనే ధాతునప్తము కలిగినవారికి హృదయకోశము బలహీనమై పురణకాలమువరకు దుఃఖము ననుభవించును. ఈసాలామిసిరి మురబ్బా నేనించినచో అట్టి దుఃఖము లొలగి విశేష బల పీర్వసంపన్నులయి ప్రకాశించుచు చిర కాలము సుఖముగ జీవింతురు.

ఈ సాలామిసిరి మురబ్బావల్ల ధాతుపుష్టికలుగును, స్వచ్ఛస్థలితము మానును, ధాతువు మాత్రముతో కలసిపోవుట మానును, నీరుచురుకు మానును, బహుమూత్రవ్యాధి మానును, విశేషబలము కలుగును. గర్భము కృద్ధియగును, అతి యెక్కువ యగును, చక్కగ మలవిసర్జన మగును. సాలామిసిరి అనునది ఒకజాతిపండు. ఇదికాబూర్, కాందహార్ జేశములలో వైరగుచున్నది. అక్కడి జనులు ఈపండును విశేషముగా తినటవలన మనశ్శక్తి 4 గురు మనుష్యుల బలము అదేకేసున ఒకమనిషికి గలదు. వై మురబ్బాను నేనించి మంచి బలము పొందుటకై గొప్ప మందులతో చేర్చి తయారుచేయబడియున్నది. 1 డబ్బాను 15 రోజులు ఉపయోగించిన దానివల్ల పూర్తి గుణముకలుగును. 2-8 డబ్బాలు ఉపయోగించినచో జన్మాంతరము వరకు గుణమిచ్చును. అనువాదప్రతిక పాపమునో పంపబడును.

15 తులాలు డబ్బీ నెల రూ. 2-0-0 తహాలఖర్చు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు.
డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీవైద్యులు, నెం 5, అవన్యూరోడ్, బెంగుళూరు సిటీ.

అమృతాంజనము.
అన్ని నోవ్వులకు సిద్ధావధము.
చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0
తలనోవ్వుల మాన్పును.
చార్మిపు నోవ్వుల బార దోలును. వాయువు పోట్ల పొగొట్టును.
సుపాననగలిగి యుండును.
ప్రనియింట నుండదనినది.
వనమూలికలచే హిందూదేశమందః
తయారుచేయబడు మంచిమందు.
దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.
అమృతాంజనం డిపో. } 109, శ్రీరంగోడ్డు, బొంబాయి.
7, తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు.

సావంతుని వనోపధిసారసరిల్లా

ఈవనోపధి రక్తమువలన జనించుకాడ్యములకు కీరీటమునంటి మందు. కురుపులను, చుచ్చులను గండమాలలను శుభ్రము, ప్రాంతినోవ్వులను అన్ని విధములకలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారి (28)
ఈసావంతునివనోపధి గుణ మిచ్చు నిస్సంశయము, సహజమైన మధ్యవర్తిని అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. కీరీటమునంటి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కారసంబంధమును నోవ్వులను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరుచును. శరీరాశోగ్యమును గలగ జేయును. 16 రోజులవర కుండుటకు 4 టోన్సుల బుడ్డిలలో అమృతము.

ప్రాప్తితరు:— పి. డి. సావంత్. 144. ఫనసవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi. No. 144 No 2 BOMBAY.

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల-విద్యాప్రవృత్తి.
ఇది శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే వ్రాయబడినది. వెల 0-4-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, 6 తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ఏకభాషావిప్రశంస
ఇది తెలుగుకంటే అపూర్వాయ విరచితము.
వెల 0-4-0 పోస్టేజి అధికము.
ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, 6 తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు.

శ్రీవాల్మీకి రామాయణము - ఆంధ్ర వచనము.
ఈ పుస్తకమునందు అతిసుందరమైన 150 పటము లున్నవి.

జాలకాండము	అట్టలైండు	1-0-0	క్యాబిన్	1-4-0
అయోధ్యాకాండము 1-వ భా.	...	1-0-0	...	1-4-0
2-వ భా.	...	1-0-0	...	1-4-0
ఆరణ్యకాండము	...	1-4-0	...	1-8-0
కిష్కింధాకాండము	...	1-0-0	...	1-4-0
సుందరకాండము	...	1-8-0	...	1-12-0
యుద్ధకాండము 1-వ భాగము	...	1-0-0	...	1-4-0
2-వ భా.	...	1-0-0	...	1-4-0
3-వ భా.	...	1-0-0	...	1-4-0

సంపూర్ణము 8 సంపుటములు.
బాల, అయోధ్యాకాండములు - 1 సంపుటము 8-8-0
ఆరణ్య, కిష్కింధా, సుందరకాండములు-1 సంపుటము 4-8-0
యుద్ధకాండము - మూడుభాగములు, 1 సంపుటము 8-8-0
తైలపరియడిపక- 80 పానుకాగితములపై నుంచి అచ్చు, మేలైన కాలిగోలైండు, బాల, అయోధ్యాకాండములు చేరి 1-సంపుటము 5-0-0
ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అన్ డు కో, ఆనంద ముద్రాలయము, మద్రాసు (285)

కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును గమనింపుడు. కరస్పాడెన్ను మొదలగునది ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—
ఎస్. నాగయ్య అండు కంపెనీ. (53)
21. హమ్మంపేధి, బొంబాయి.

అగరు వత్తులు.
100-కి రూ 1-0-0.
ఒక్కొక్క ఊడున త్రియు రెండుగంటల సేపు కాలును. దీని సువాసన 2-క్రోసులమారము వ్యాపించి మనోల్లాసము కలిగించును. అంబర్, జవ్వాలి, కస్తూరి, యేరక మైన 100-కి రూ.1
ది ఆంగ్లో యిండియన్ ట్రేడింగు కంపెనీ, 724
105, చామరాజుపేట, బెంగుళూరు సిటీ.
సేపాళదేశపు కస్తూరి, మంచిది తులము 1-కి ... 80-0-0
గోరోజనము, మంచిది ... 7-0-0
అదిపచ్చికాన లేక జున్ను తులం 1-కి ... 8-8-0
కుంకుమ పువ్వు తులము 1-కి ... 2-0-0
రసభస్మము తులము 1-కి రూ 0-10-0
పచ్చకర్పూరం ... 2-0-0
బాలామృతము సీసా 1-కి ... 0-12-0
మండుకు నూనె సీసా 1-కి ... 0-6-0
అమృతాంజనం డిపో, 6, తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు.

హెచ్. టి. మహమ్మద్ అండు కో, [723] మదన్ పురా, బెనారస్ సిటీ.
కాశీలోనుండు అనేక విచిత్రమైన జరిపట్టు వస్తువులు వీరు బహు చపుకగ సప్లయచేతురు. ఒకసారి ఆర్డరు యిచ్చిచూచినచో తమకే తెలియగలదు.

ప్రాణము గల బొమ్మలు
బయస్కొపులు - ఫిలుములు - డేరాలు - గ్యాసుడిఫ ములు - బొమ్మలకార్డులు - గారడే పుస్తకములు విక్రయించె కము. క్యాటలాగు కావశనా? (592)
వి. ఈశ్వరప్ప అండు సన్సు, విశాఖపట్టణము.

శారదాంబ
ఇది శ్రీధర్మబోధిని యను నాటకము. వెల 0-4-0 మాత్రమే పోస్టేజి ప్రత్యేకము. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రెస్, 6, తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు.

అమృతాంజనము డిపోవారి దివ్యోపధములు.

రు.ఆ.	రు.ఆ.	రు.ఆ.
దంతిమార్గము పండ్లతోముటకు ... 0-2	తామర తైలము; తామర, తీటకు ... 0-4	మోహిని తైలము వెండ్రుకలు పెరుగుటకు ... 0-12
శీర్షరసాయనము మాత్రలు అజీర్ణమునకు ... 1-4	కుమ్భకు తైలము డబ్బీ 1-కి ... 0-4	రోమహరి వెండ్రుకలు ఊడుటకు ... 0-8
దంతిమాలహరి పండ్లతోముటకు ... 0-8	సురత్రిదావకము సీసా 1-కి ... 1-0	ఉబ్బసమునకు మందు సీసా 1-కి ... 1-0
వజ్రగుళికలు ధాతుపుష్టికి ... 1-0	కఫహరి శీతగట్టు దగ్ధులకు ... 1-4	కస్తూరిమాత్రలు వెద్దవి, మంచివి 50-కి ... 0-10
జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-కి ... 0-12	కఫహరిమార్గము. దగ్ధ, ఉబ్బసములకుడబ్బీ 1-కి 0-8	సుఖభోగి మాత్రలు ... 1-0
మూలకంకకు తైలము డబ్బీ 1-కి ... 0-12	నాయువుపోట్లకు మందు ... 1-0	సుఖభోగి తైలము పుండ్రకు ... 1-0
తేలుమందు తేలుకాలుకు సీసా 1-కి ... 0-8	గుండరితైలము, ముఖకాంతికి ... 0-8	విరేచనములకు మాత్రలు డబ్బీ 1-కి ... 0-8
నేత్రాంజనము కంటివ్యాధులకు ... 0-4	పగుళ్లకు తైలము శీతపగుళ్లకు ... 0-8	గ్రహణి మాత్రలు డబ్బీ 1-కి ... 0-8
కలరామాత్రలు వాంతిభేదకు ... 0-6	కష్టశూలహరి చెవిపోటుకు ... 0-6	శిరోవేదన మాత్రలు తలనోవ్వులకు ... 0-12
గజ్జికి తైలము గజ్జిచీడలకు డబ్బీ 1-కి ... 0-8	జ్వాలాబి మాత్రలు నులుబద్ధమునకు ... 0-8	కాలినపుండ్రకు నూనె సీసా 1-కి ... 0-8
చాముకిరూపము సీసా 1-కి ... 0-6	జంతువాతహరి ఎమిడికలకు ... 0-8	శేగకు ద్రావకము సీసా 1-కి ... 1-0
పేలకు మందు సీసా 1-కి ... 0-4	కుసుమారి మాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు ... 1-0	తాంబూలమాత్రలు, సువాసనగానుండును 50-కి 0-8

పోస్టు ఖర్చులు వేలు.
అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అండు బొంబాయి.